

جمهوری اسلامی افغانستان
وزارت تحصیلات عالی
ریاست امور محصلان خصوصی
مؤسسه تحصیلات عالی هریوا
پوهنځی کامپیوتر ساینس

پلان استراتیژیک

سال: 1398-1402

بسم الله الرحمن الرحيم

فهرست مطالب

1. مقدمه	1
2. دیدگاه پوهنهی کامپیوتر ساینس	1
3. مأموریت پوهنهی کامپیوتر ساینس	1
4. ارزش‌های پوهنهی کامپیوتر ساینس	2
5. حکومتداری خوب	2
5.1 رهبری	2
5.2 استقلال مالی.	2
5.3 مبارزه با فساد	2
5.4 ساختار و تشکیلات اداری	3

5.5	تدوین پلان عملیاتی	5
5.6	ارزیابی کنترل	5
5.7	توأمیت‌ها	6
6	برنامه های علمی	8
6.1	گسترش تعداد اعضای کادر علمی	8
6.2	ارتقای ظرفیت	9
6.3	تحقیقات علمی و پلان‌گذاری	11
6.4	توسعه کاریکولم	13
6.5	تضمین کیفیت	14
6	مواد درسی	14
6.8	آموزش الکترونیک	15
7	دسترسی به تحصیلات عالی	16
8	زیر ساخت ها	16
9	تحلیل SWOT	19
10	اهداف پوهنچی کامپیوتر ساینس	27
27	هدف اول(اصلی): تحقیق و تولید علم	27
27	اهداف فرعی	27
29	هدف دوم (اصلی): آموزش و تربیه کدرهای لایق	29
29	اهداف فرعی	29
30	هدف سوم (اصلی): کاربردی سازی علوم	30
30	اهداف فرعی	30
31	هدف چهارم (اصلی): بهبود، ارتقاع و انکشاف مدیریت پوهنچی	31
31	اهداف فرعی	31
11	مدیریت خطر	31
12	تاثیرات محیطی پلان استراتژیک	32

1 مقدمه

مروری بر سرنوشت سازمان‌ها طی سالیان اخیر نشان می‌دهد که در عرصه پیشرفت و توسعه، سازمان‌هایی موفق بوده‌اند که توانسته‌اند با درک صحیحی از محیط و تحولات آن و ارزیابی دقیق واقع گرایانه از توانمندی‌های داخلی، استراتژی موثری را براساس مأموریت خود تدوین نموده و بستر مناسب برای اجرای آن‌ها را فراهم آورند. در این شرایط و برای پاسخگویی به این نیاز پلان‌گذاری استراتژیک جایگاهی ویژه یافته است.

پلان‌گذاری استراتژیک می‌تواند مدیران را در راستای تحقق اهداف سازمانی‌شان و همچنین کنش‌های پیش‌بینی شده در مقابل شرایط متغیر تا حدود زیادی مصون بدارد. با استفاده از پلان‌های استراتژیک سازمان می‌تواند عملکرد مناسب‌تری داشته باشد و نسبت به محیط خویش به صورت درست و به موقع عمل نماید.

در محیط‌های اکادمیک، سازمان با تعداد زیادی از فرصت‌ها و تهدیدات خارجی و نقاط قوت و ضعف داخلی مواجه است. مسائلی مثل شورای علمی پوهنهی، کمیته محصلان و فارغ التحصیلان، کارمندان، اساتید، نصاب‌های درسی از جمله عوامل محیط داخلی پوهنهی می‌باشند.

بنابراین لازم است تا پوهنهی کامپیوتر ساینس به منظور تحقق اهداف اکادمیک خویش ارتباط گسترده‌تری با محیط‌های داخلی و خارجی خود در بلند مدت داشته باشد و با توجه به اهداف بلند مدت خویش به تدوین پلان عملیاتی خویش بپردازد.

مدلی که برای تدوین پلان استراتژیک پوهنهی کامپیوتر ساینس در نظر گرفته شده است مدل پلان‌گذاری استراتژیک جامع دیوید می‌باشد. این مدل به دو فاز کلی تقسیم می‌گردد. فاز اول عبارت است از تهیه و تدوین استراتژی پوهنهی کامپیوتر ساینس با در نظر داشت استراتژی پلان مؤسسه تحصیلات عالی هریوا که در دو مرحله انجام گردید، اول شناخت خود سازمان به وسیله توزیع و جمع‌آوری فورم‌ها و در گام دوم تجزیه و تحلیل وضعیت فعلی پوهنهی کامپیوتر ساینس با استفاده از روش تحلیل SWOT که به اساس آن نقاط قوت، ضعف، تهدیدات و فرصت‌های پوهنهی کامپیوتر ساینس لیست گردید و برای هر یک از آن رتبه و ضریب در نظر گرفته شد، البته در این تحلیل از اساتید محترم پوهنهی کامپیوتر ساینس و همچنین جمعی از محصلان نخبه استحصالی معلومات گردید که در نهایت وضعیت پوهنهی کامپیوتر ساینس از نتایج تحلیل SWOT یک وضعیت محافظه کارانه تشخیص گردید. این بدان معناست که استراتژی‌های غالب پوهنهی باید طوری باشد که با استفاده از فرصت‌های محیطی بر نقاط ضعف داخلی فائق گردد و آن‌ها را کاهش دهد. سپس به تدوین مأموریت، چشم‌انداز و ارزش‌های پوهنهی کامپیوتر ساینس پرداخته شد، به دنبال آن به تهیه و تدوین اهداف کلی سازمان و استراتژی‌ها پرداخته شد. در فاز دوم به تدوین پلان‌های عملیاتی پرداخته شده متناسب به اهداف و مقاصد پوهنهی کامپیوتر ساینس پلان‌های اجرایی عملیاتی در نظر گرفته شد.

لازم به ذکر است که این پلان برای مدت پنج سال (1398-1402) و به تعقیب پلان استراتژیک قبلی پوهنهی کامپیوتر ساینس ترتیب گردیده است و کوشش گردیده که اهدافی که در پلان قبلی نیز محقق نگردیده بود در پلان جدید بازنگری و در نظر گرفته شود.

در پایان لازم می‌دانیم تا از زحمات تمامی اساتید بزرگوار و محصلان ارجمند که تیم پلان‌سازی پوهنهی کامپیوتر ساینس را با نظریات و راهنمایی‌های نیک خویش یاری رسانیده‌اند اظهار امتنان و سپاس را داشته باشیم.

2 دیدگاه پوهنهی کامپیوتر ساینس

پوهنهی کامپیوتر ساینس مؤسسه تحصیلات عالی هریوا تلاش دارد تا با پاسخگویی به نیازهای اکادمیک جامعه، متناسب با معیارهای پذیرفته شده وزارت تحصیلات عالی به گزینه نخست داوطلبان ورود به مؤسسات تحصیلات عالی در رشته کامپیوتر ساینس در سطح کشور تبدیل گردد.

3 مأموریت پوهنهی کامپیوتر ساینس

پوهنهی کامپیوتر ساینس مؤسسه تحصیلات عالی هریوا مأموریت دارد تا زمینه آموزش علوم و مهارت‌های تکنولوژی معلوماتی را به منظور انکشاف اقتصادی، اجتماعی و به روز ساختن جامعه با استفاده از روش‌های نوین آموزشی، فعالیت‌های تحقیقاتی و تدوین سمینارهای علمی فراهم نماید.

دیدگاه و مأموریت پوهنهی کامپیوتر ساینس طی مکتوب نمبر (5) مورخ 1398/6/2 شورای علمی پوهنهی تصوب گردیده است

4 ارزش‌های پوهنچی کامپیوترساینس

- ✓ وطن پرستی با داشتن روحیه مقدس اسلامی؛
- ✓ پایبندی به ارزش‌های دینی انسانی؛
- ✓ ایجاد فرهنگ تحقیقاتی؛
- ✓ ایجاد آزادی اکادمیک؛
- ✓ تعهد به رعایت تقوا ، صداقت و شفافیت در کار؛
- ✓ تعهد به اجرای به موقع کار در تیم؛
- ✓ احترام به نظریات دیگران و نظریات متفاوت؛
- ✓ حاکمیت در وظیفه و رهبری مشترک؛
- ✓ رد هرگونه تبعیض لسانی، قومی، نژادی، مذهبی، فکری و حتی جنس؛
- ✓ احساس مسئولیت و پاسخگویی در قبال نیازمندی‌های علمی و تحقیقاتی جامعه ؛
- ✓ مشارکت در تصمیم‌گیری؛
- ✓ خرد، خلق دانش، خود باوری، نوآوری و رقابت‌پذیری.

5 حکومت‌داری خوب

5.1 رهبری

مدیریت هر سازمان از جمله عناصر اساسی جهت نیل به اهداف سازمان می باشد. سازمان‌ها بدون وجود پلان مدیریتی سالم و کارا و رهبری منسجم هیچ‌گاه نمی‌توانند به اهداف خویش نائل آیند. پوهنچی کامپیوتر ساینس در چارچوب قوانین نافذه کشور و استراتژی وزارت تحصیلات عالی امور خویش را به پیش برده و در تطبیق حکومت‌داری خوب، و ایجاد رهبری سالم نهایت سعی و کوشش خویش را به کار می‌گیرد. در زمینه ورکشاپ‌ها و آموزش‌های مورد نیاز برای استادان و کارمندان حسب نیازشان در نظر گرفته می‌شود.

5.2 استقلال مالی

تحصیلات عالی بهتر و باکیفیت ، نیازمند استقلال مالی، اداری و آکادمیک در نهادهای تحصیلات عالی می‌باشد. پوهنچی کامپیوتر ساینس به عنوان يك نهاد خصوصی و عضوی از خانواده تحصیلی افغانستان در زیر مجموعه مؤسسه تحصیلات عالی هریوا، ریاست امور محصلان خصوصی و وزارت تحصیلات عالی مشغول به فعالیت می‌باشد. مؤسسه تحصیلات عالی هریوا دارای معاونیت مالی و اداری می‌باشد که تمام فعالیت‌های مالی، اداری، منابع بشری، تدارکات و حفظ و مراقبت مؤسسه توسط این بخش اجرا می‌گردد. تحت معاونیت مالی و اداری مؤسسه تحصیلات عالی هریوا: مدیریت مالی، مدیریت اداری، مدیریت منابع بشری و مدیریت تدارکات و حفظ و مراقبت مؤسسه قرار دارد. فعالیت‌های اجرایی توسط مدیریت‌های مربوطه در هماهنگی با معاونیت مالی و اداری مؤسسه اجرا شده و تصمیم نهائی توسط رئیس عمومی پوهنچی اخذ می‌گردد. تمام اسناد مالی، اداری، منابع بشری و تدارکات مؤسسه تحصیلات عالی هریوا توسط معاونیت مالی و اداری چک گردیده و بعد از احکام ریاست محترم مؤسسه اجرا می‌گردد.

5.3 مبارزه با فساد

پوهنچی کامپیوتر ساینس جهت رسیدن به اهداف خویش، وجود اداره سالم را شرطی بر سر راه خویش دانسته و همواره این اصل را سر لوحه امور خویش قرار می‌دهد. در این راستا اهداف و برنامه‌های مختلفی را در پلان موجود روی دست داشته تا بتواند وجود خویش را تضمین نماید.

اهداف

- تمرکز و استفاده بیشتر از ظرفیت‌های مدیریت الکترونیک و کاهش پروسه‌های پیچیده اداری و بروکراسی
- شفافیت کاری، نشر اطلاعات و پاسخ دهی تمام واحدها؛
- غیرمتمرکزسازی تصمیمات در ریاست پوهنچی.

برنامه‌ها

- راه اندازی سیستم حاضری الکترونیک؛
- فعال سازی سیستم مدیریت محصلان و امتحانات؛
- فعال سازی وب سایت پوهنهی کامپیوتر ساینس و مکلف ساختن دیپارتمنت جهت نشر بیشتر اطلاعات برای عموم؛
- اشتراک و سهم ساختن بیشتر استادان در امور تصمیم‌گیری؛
- تطبیق دقیق سیستم مجازات و مکافات؛
- بازبینی مکرر سیستم‌های نظارتی برای ایجاد اصلاحات و افزایش نظارت از کارکرد تمامی بخش‌ها.

افزایش و تفویض صلاحیت آمریت‌ها و کمیته‌ها در سطح پوهنهی؛

5.4 ساختار و تشکیلات اداری

ریاست پوهنهی کامپیوتر ساینس مؤسسه تحصیلات عالی هریوا یک نهاد علمی-تحصیلی خصوصی می‌باشد که در رأس آن ریاست پوهنهی کامپیوتر ساینس و تحت آن سه بخش کلیدی، آمریت‌های دیپارتمنت انجینری نرم افزار، سیستم‌های عامل و شبکه و مدیریت تدریسی قرار دارد. هر یک از این بخش‌ها مسئول مدیریت، تهیه و ترتیب پلان، اجراءات، نظارت و ارزیابی تمام فعالیت‌های مربوطه بخش خویش بوده و مستقیماً به ریاست پوهنهی گزارش می‌دهند و همچنان ریاست پوهنهی امورات خویش را به ریاست مؤسسه و معاونیت‌های مربوطه گزارش می‌دهد.

چارت تشکیلاتی پوهنهی کامپیوتر ساینس

دپارتمنت انجینری نرم افزار

دپارتمنت انجینری نرم افزار یکی از دپارتمنت‌های فعال پوهنځی کامپیوتر ساینس مؤسسه تحصیلات عالی هریوا می‌باشد که متمرکز بر ساختن و تولید نرم افزارهای است که بر روی سیستم‌های کامپیوتری قابل اجرا بوده و به کاربران تسهیلات فراوانی را به جود آورد. وظایفی که توسط انجینران نرم افزار اجرا می‌شوند به سرعت در حال رشد و نمو هستند. انجینران نرم افزار با استفاده از اصول و روش‌های علم کامپیوتر ساینس، انجینری و تجزیه و تحلیل‌های ریاضی به طراحی، توسعه و ارزیابی نرم‌افزارها و سیستم‌های کامپیوتری می‌پردازند. با کمک این نرم افزارها، کامپیوترها قادر به انجام بسیاری از کارها می‌شوند. تحلیل نیازهای استفاده کنندگان و توسعه نرم افزارهای مناسب برای آن‌ها، ساخت، تست و اصلاح نمونه‌ی موجود، کار با مدل‌های با شبیه‌سازی توسط کامپیوتر، تحلیل نیازهای کلی سیستم، طراحی و توسعه نرم افزارهای کامپیوتری و پشتیبانی از آن‌ها از اصلی‌ترین مهارت‌های یک انجینر نرم افزار است. همچنان این دپارتمنت اهداف ذیل را دنبال می‌کند:

- ✓ آموزش زبان‌های برنامه نویسی به حیث وسیله کار، و آموزش روش‌ها و تکنیک‌هایی که برای تهیه نرم افزارهای پیچیده نیاز است؛
- ✓ استفاده از تکنالوژی‌های پیشرفته برای ساختن برنامه‌های نرم افزاری؛
- ✓ آشنایی با مفاهیم اساسی وب به منظور ساختن برنامه‌های تحت وب و یا وب سایت؛
- ✓ زبان برنامه نویسی جاوا به صورت پیشرفته به منظور ساختن برنامه‌های گرافیکی؛
- ✓ تمرکز روی ساختار برنامه‌های نرم افزاری؛
- ✓ شناسایی، تحلیل و حل مشکل با تعریف کردن پیش نیازهای محاسباتی مشکل؛

- ✓ ارتباط مؤثر و سازنده میان پوهنچی، دیپارتمنت، محصلین دیپارتمنت و بازار و نیازمندی‌های آن؛
- ✓ آماده کردن آثار تحقیقی به شکل گروهی از استادان و محصلان برای رفع نیازمندی‌های علمی و فرهنگی جامعه؛
- ✓ کامپیوتری ساختن نیازهای مؤسسه تحصیلات هریوا مانند: کتابخانه، مالی و غیره.

دیپارتمنت سیستم‌های عامل و ارتباطات

دیپارتمنت سیستم‌های عامل و ارتباطات که بیشتر به نام نتورک مشهور است یکی از جمله دیپارتمنت‌های فعال پوهنچی کامپیوتر ساینس مؤسسه تحصیلات عالی هریوا می‌باشد. امروزه ارتباطات از نقطه نظر فناوری تبدیل به یک پدیده خیلی مهم برای بشریت شده بخاطریکه سهولت‌های فراوانی را ایجاد نموده و برای بشریت حایز اهمیت می‌باشد، ایجاد شبکه‌های کامپیوتری، مطالعه اساسات شبکه و حفظ امنیت شبکه به اهمیت این به دیپارتمنت افزوده است. محصلین این رشته با یادگیری و مطالعه ساختار کامپیوتر، طرز کار کامپیوتر، مبانی شبکه، شبکه‌های کامپیوتری، سیستم‌های توزیعی، ضعف‌های شبکه و بالا بردن امنیت شبکه تبدیل به متخصصین شبکه می‌شوند و همچنان این دیپارتمنت شامل زبان‌های برنامه نویسی می‌باشد که می‌تواند در اتومات سازی کارهای دشوار و تکراری شبکه کمک کند. این دیپارتمنت اهداف ذیل را دنبال می‌کند.

- ✓ آشنای با مبانی شبکه‌های کامپیوتری در سطح علمی و عملی؛
- ✓ نصب و راندازی سیستم عامل‌ها به خصوص سیستم عامل‌های منبع باز مانند: لینوکس؛
- ✓ ساختن شبکه‌های متفاوت از جمله LAN؛
- ✓ آشنای با روش‌ها و تکنالوژی‌ها، جهت مدیریت شبکه از جمله مدیریت پهنای باند؛
- ✓ شبیه سازی در شبکه به منظور جلوگیری بیش از حد برق، محیط فیزیکی و دیگر منابع؛
- ✓ پشتیبانی اطلاعات و بازگردانی اطلاعات در صورت اتفاق کدام فاجعه؛
- ✓ اسکرپت نویسی جهت اتومات سازی کارهای دشوار و تکراری شبکه؛
- ✓ بررسی ضعف‌های شبکه؛
- ✓ بالا بردن امنیت شبکه‌ها؛
- ✓ ساختن پالیسی امنیتی برای شبکه.

مدیریت تدریسی

مدیریت تدریسی به منظور ایجاد سهولت‌های لازم در تنظیم، بررسی، پیگیری، جمع آوری، مراقبت، ارتباط و سازماندهی بخش استادان دیپارتمنت‌های مختلف تشکیل و تنظیم گردیده است. این مدیریت در پیوند و همکاری مستقیم با تمام بخش‌های این پوهنچی ایجاد گردیده است، این مدیریت مصمم است تا وظایف خویش را با وجود ظرفیت‌ها و توانمندی‌های موجود و استفاده از دانش تجربه‌های یاد شده امور و فعالیت‌های خویش را به وجه احسن آن در اسرع وقت به انجام برساند.

5.5 تدوین پلان عملیاتی

پلان عملیاتی ابزار بسیار مناسب برای تطبیق و اجرای پلان استراتژیک می‌باشد، بر این اساس برای ساخت و تدوین پلان عملیاتی، موجودیت پلان استراتژیک جامع و واضح امر لازمی است. در ترتیب پلان عملیاتی پوهنچی کامپیوتر ساینس همه ابعاد پلان استراتژیک موجود جهت رسیدن به اهداف و مقاصد از پیش تعیین شده در وقت و زمان معین مد نظر گرفته شده است که ضمیمه استراتژیک پلان موجود می‌باشد.

5.6 ارزیابی کنترل

نظارت و کنترل یکی از اجزای اصلی مدیریت محسوب می‌گردد. به طوری که بدون توجه به این بخش، سایر بخش‌های مدیریت از قبیل برنامه‌ریزی، سازماندهی و رهبری ناقص بوده و تضمینی برای اجرای صحیح آنها وجود نخواهد داشت. مدیران در سازمان‌ها برای انجام کارها و رسیدن به اهداف سازمانی برنامه‌ریزی می‌کنند. و این برنامه‌ها را در قالب سازماندهی و رهبری مؤثر به انجام می‌رسانند. در این بین مدیریت سازمان نیازمند این است که از صحت انجام برنامه‌های ریخته شده و میزان رسیدن

به اهداف خود در قبال انجام این برنامه‌ها اطمینان حاصل کند. هدف از انجام نظارت و کنترل در سازمان‌ها مشخص کردن این امر است که سازمان به چه میزان به اهداف از پیش تعیین شده خود دست یافته است.

پوهنهی کامپیوتر ساینس جهت تطبیق پلان استراتژیک یک تیم خبره از استادان و کارمندان دارای تحصیلات عالی تخصص در بخش نظارت و ارزیابی را تشکیل داده که از تطبیق پلان استراتژیک مطابق میعاد زمانی مشخص نظارت و کنترل به عمل می‌آورد.

نظارت و کنترل از طرف تیم معین به گراف ذیل صورت می‌گیرد:

- 1- نظارت و کنترل در سطح رهبری (رئیس، و آمرین دیپارتمنت‌ها)؛
- 2- نظارت کمیته تطبیق از اجرای پلان استراتژیک پوهنهی کامپیوتر ساینس؛
- 3- ارزیابی سالانه از تطبیق پلان‌های عملیاتی مطابق به پلان استراتژیک توسط کمیته نظارت از تطبیق پلان استراتژیک و کمیته تضمین کیفیت.

7. 5 توأمیت‌ها

به منظور تطبیق هر چه بهتر پلان استراتژیک پوهنهی کامپیوتر ساینس و با در نظر داشت دیدگاه پوهنهی لازم است که این نهاد با دیگر مؤسسات و نهادهای ملی و بین‌المللی روابط اکادمیک و کاربردی داشته تا جهت رسیدن به اهداف بلند مدت این پوهنهی را یاری و همکاری نمایند. البته سطح این همکاری‌ها براساس توانمندی‌های است که هر همکار می‌تواند جهت رسیدن به تحقق اهداف پوهنهی داشته باشد سنجش گردد.

به صورت کل تعداد نهادهای ملی و بین‌المللی وجود دارند که پوهنهی کامپیوتر ساینس می‌تواند بر روی همکاری آنها طرح و برنامه‌های بین‌المنفعه داشته و از منابع‌شان استفاده حداکثر نماید. پوهنهی کامپیوتر ساینس برای رسیدن به اهداف و رسالت خویش از توأمیت‌ها و ارتباطات در سطوح مختلف با ادارات زیر در صدد بهرمند شدن است:

- ✓ پوهنتون هرات
- ✓ ریاست مخابرات

استراتژی مؤسسه تحصیلات عالی هریوا برای عقد تفاهم‌نامه‌ها و توأمیت‌های اکادمیک یک استراتژی دو منظوره بوده که از یک جانب فرصت‌های تحقیقی را برای مؤسسه فراهم خواهد آورد و از جانب دیگر امکان جذب کمک‌ها را میسر خواهد ساخت.

برنامه‌های پوهنهی برای حفظ و انکشاف توأمیت.

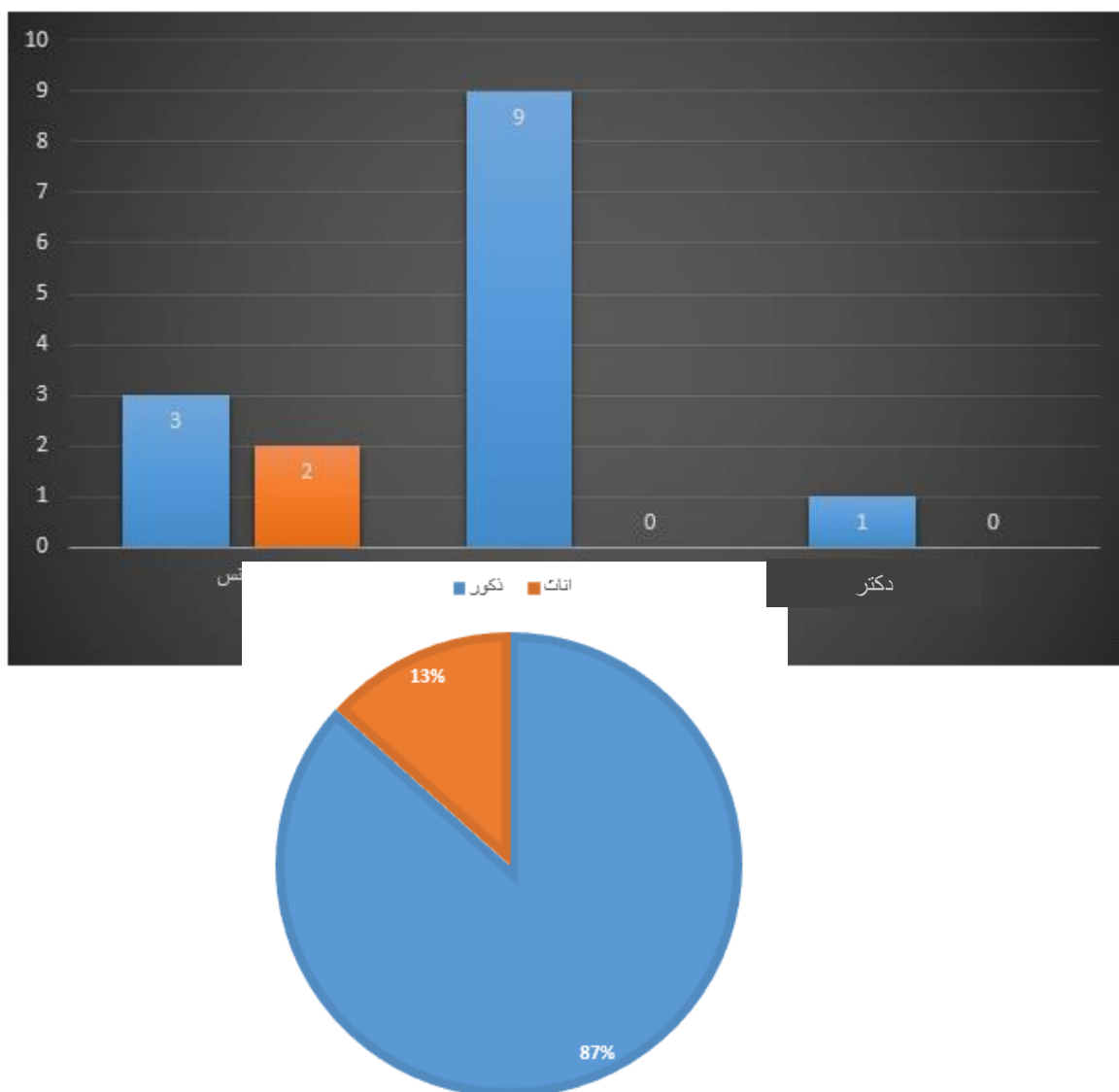
- رشد پوهنهی کامپیوتر ساینس در سطح ملی و بین‌المللی به حیث يك نهاد تحقیقاتی آموزشی معتبر؛
- تهیه لیست پوهنتون‌های بین‌المللی که می‌توانند همکاران احتمالی باشند؛
- ایجاد صفحه وبسایت به منظور اطلاع‌رسانی در مورد بورس‌ها، برنامه‌های تحصیلی، فرصت‌های ارتقاء ظرفیت و غیره؛
- تدارك و ایجاد تیم پروپوزل نویسی؛
- تهیه بروشورهای معلوماتی، معرفی پوهنهی، خدمات تکنیکی و مشورتی؛
- تهیه کتابچه، قلم، خریطه، گیلان، استیکر و غیره با نشان پوهنهی و مؤسسه برای ایجاد بهتر روابط عامه؛
- ایجاد فرصت برنامه‌های ارasmus برای محصلان پوهنهی؛
- فرصت‌یابی برای شرکت استادان در کنفرانس‌های مرتبط با رشته؛
- فرصت‌یابی برای فراهم کردن چانس بازدید و تحقیقات در خارج برای اساتید؛
- تهیه دیتابیس فارغان (Alumni) و ایجاد و انکشاف برنامه‌های آن.

8. 5 مسایل جندر

حضور قشر اناث در حال حاضر در پوهنهی کامپیوتر ساینس دارای جایگاه نسبتاً مناسبی است. پوهنهی کامپیوتر ساینس توجه ویژه خویش را به این مهم داشته و سعی دارد تا حد امکان نقش قشر اناث را در این نهاد علمی بیشتر شکوفا سازد. ایجاد و موجودیت کمیته جندر در سطح پوهنهی جهت رسیدگی به این امر از جمله اقدامات پوهنهی می‌باشد. کمیته جندر پوهنهی کامپیوتر ساینس همگام با استراتژی جندر مؤسسه تحصیلات عالی هریوا مبنی بر ایجاد محیطی مصون و سالم که مردان و زنان بتوانند در آن آزادانه تحصیل و کار نمایند فعالیت می‌نماید. پلان تطبیقی پوهنهی کامپیوتر ساینس در ارتباط به مسائل جندر مطابق با استراتژی جندر مؤسسه تحصیلات عالی هریوا و در جهت رفع چالشهای پیش روی زنان در پوهنهی کامپیوتر ساینس ترتیب گردیده است. در گراف ذیل فیصدی اعضای کادر علمی در پوهنهی به تفکیک جنسیت ترتیب گردیده است.

رسم توضیحی 1: مجموعه اساتید به تفکیک جنسیت

گراف ذیل نیز نشان می‌دهد که اعضای کادر علمی پوهنهی به ترتیب دارای درجه تحصیلی دکتر و ماستر بوده، و به تعداد 5 تن از اساتید دارای درجه لیسانس می‌باشند.

رسم توضیحی 2: مقایسه تعداد و درجه علمی کادر علمی پوهنهی کامپیوتر ساینس

قابل ذکر است که تعداد اساتید از قشر اناث کم بوده و همچنان اکثریت‌شان دارای درجه لیسانس می‌باشند که این خود بیانگر مشکلاتی در این راستا می‌باشد و پوهنهی کامپیوتر ساینس راهکار مناسبی را در پلان‌های عملیاتی خود خواهد گنجانید.

اهداف:

به صورت کل، فراهم آوری محیط سالم، امن و دور از تبعیض جنسی هدف این بخش است.

از جمله: افزایش توانایی‌های کارمندان اداری قشر اناث؛

- ایجاد تسهیلات برای حضور پررنگ‌تر قشر اناث در رده‌های بالای مدیریتی؛
- حضور پررنگ‌تر قشر اناث در محیط‌های علمی؛
- افزایش سهولت‌های بیشتر برای استادان اناث.

برنامه‌ها

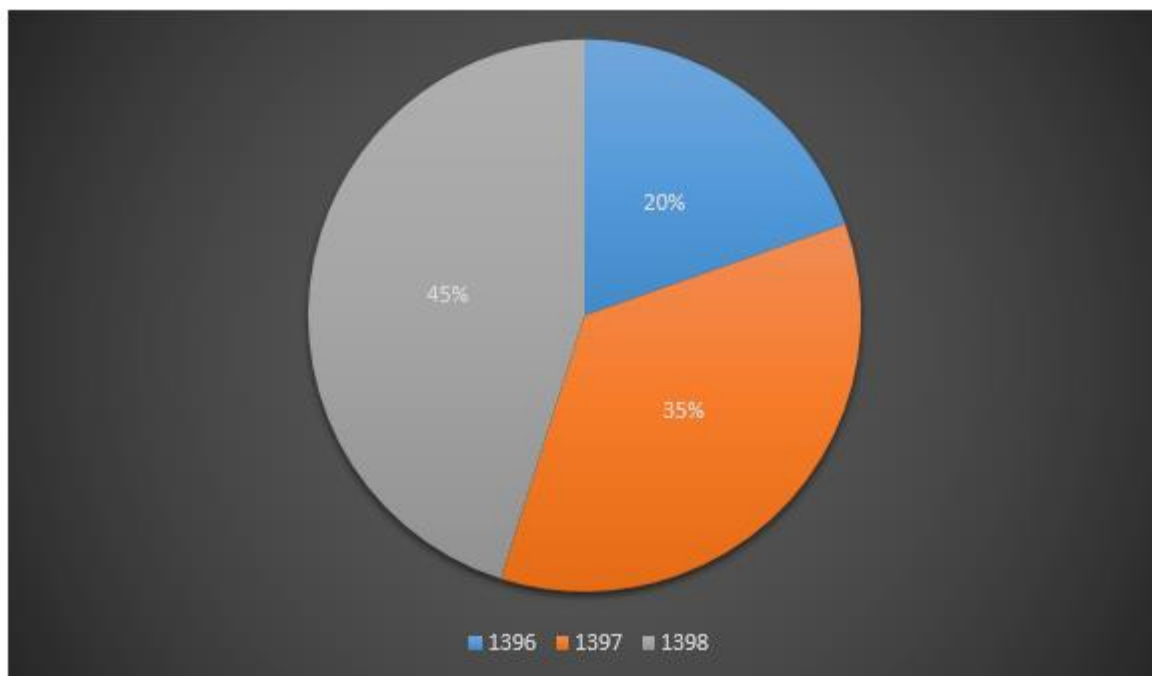
- تلاش برای زمینه‌سازی ارتقاء سویی‌ی تحصیلی استادان خانم؛
- معرفی اساتید اناث به ورکشاپ‌های رهبری، مدیریت، سخنرانی و غیره؛
- اولویت‌دهی به استادان و کارمندان قشر اناث جهت جذب و استخدام و اختصاص پنجاه فیصدی فرصت‌های کورس‌های ارتقاء ظرفیت و سی فیصدی بورسیه‌ها به خانم‌ها؛
- حمایت از پروژه‌های تحقیقاتی استادان خانم و نوشتن مقالات در زمینه جندر؛
- آگاهی‌دهی در مورد پالیسی منع تبعیض، آزار و اذیت جنسی در نهادهای تحصیلات عالی به محصلان جدیدالشمول و ایجاد مرکز مشاوره برای محصلان توسط کمیته جندر.

6. برنامه های علمی

در این بخش برنامه‌های علمی موجود در پوهنهی کامپیوتر ساینس وضاحت داده شده و به پیوست آن برنامه‌های آینده در بخش‌های مختلف از جمله تحقیقات علمی، تحصیلات فوق لیسانس، توسعه کاریکولم‌ها و سایر بخش‌های آکادمیک پرداخته شده است.

6.1 گسترش تعداد اعضای کادر علمی

نقش منابع انسانی در حوزه تولید علم و تحقیق نقشی حیاتی و انکارناپذیر بوده و از گذشته‌ها تا امروز سهم قابل ملاحظه‌ای در دستیابی به موفقیت‌های علمی داشته است. از همین رو تأمین و توسعه نیروی انسانی لایق و مستعد در نهادهای تحصیلات عالی که فلسفه وجودی آن ارائه خدمات آموزشی و تحقیقی از طریق اعضای کادر علمی می‌باشد بیش از پیش ضروری است. پوهنهی کامپیوتر ساینس 230 محصل و 15 عضو کادر علمی در 2 دیپارتمنت دارد. یکی از شاخصه‌های مهم در بررسی وضعیت کادر علمی پوهنهی، نسبت استاد به محصل است. بر اساس اطلاعات جمع آوری شده این پوهنهی به تعداد 13 استاد و 230 محصل بر حال دارد بنابراین اوسط استاد به محصل برابر به 35 به دست آمده است. پوهنهی کامپیوتر ساینس سالانه تعداد زیادی از فارغان معارف سراسر کشور را جذب می‌نماید، طی سال‌های گذشته این روند رو به رشد بوده و هر سال بر تعداد محصلانی که در پوهنهی کامپیوتر ساینس جذب می‌شوند، افزوده می‌شود. چگونگی افزایش شمار محصلان پوهنهی کامپیوتر ساینس در گراف ذیل نشان داده شده است.

رسم توضیحی 3: روند افزایش جدیدالشمولان در سه سال اخیر

گراف فوق نشان می‌دهد که میزان جدیدالشمولان پوهنهی کامپیوتر ساینس در 3 سال اخیر بیشتر از گذشته رو به افزایش بوده است.

اهداف:

پوهنهی کامپیوتر ساینس جهت رسیدن به اهداف ذیل نیاز به گسترش امکانات و منابع از جمله افزایش تعداد کادر علمی دارد:

- افزایش کیفیت خدمات آموزشی؛
- افزایش خدمات تحقیقی؛
- تطبیق هر چه بیشتر و بهتر لایحه کربدت؛
- دستیابی به اهداف استراتژیک خویش.

مؤسسه تحصیلات عالی هریوا به عنوان یکی از مراکز علمی کشور در حوزه غرب افغانستان واقع شده است، متقاضیان زیادی از هرات و سایر ولایات همجوار علاقه دارند تا در این نهاد اکادمیک در رشته‌های علمی در مقطع لیسانس تحصیل نمایند. پوهنهی کامپیوتر ساینس در نظر دارد تا رشته‌های علمی و دیپارتمنت‌های جدید را مطابق به نیازمندی‌ها، تقاضای موجود و شرایط بازار کار تاسیس نماید. آنچه مسلم است این است که دستیابی به همه این اهداف نیازمند جذب کادر علمی لایق و مستعد در مقاطع دکترا و ماستری جهت افزایش ظرفیت جذب جدیدالشمولان، انکشاف دیپارتمنت‌ها و رشته‌های علمی، و تدویر برنامه‌های ماستری می‌باشد.

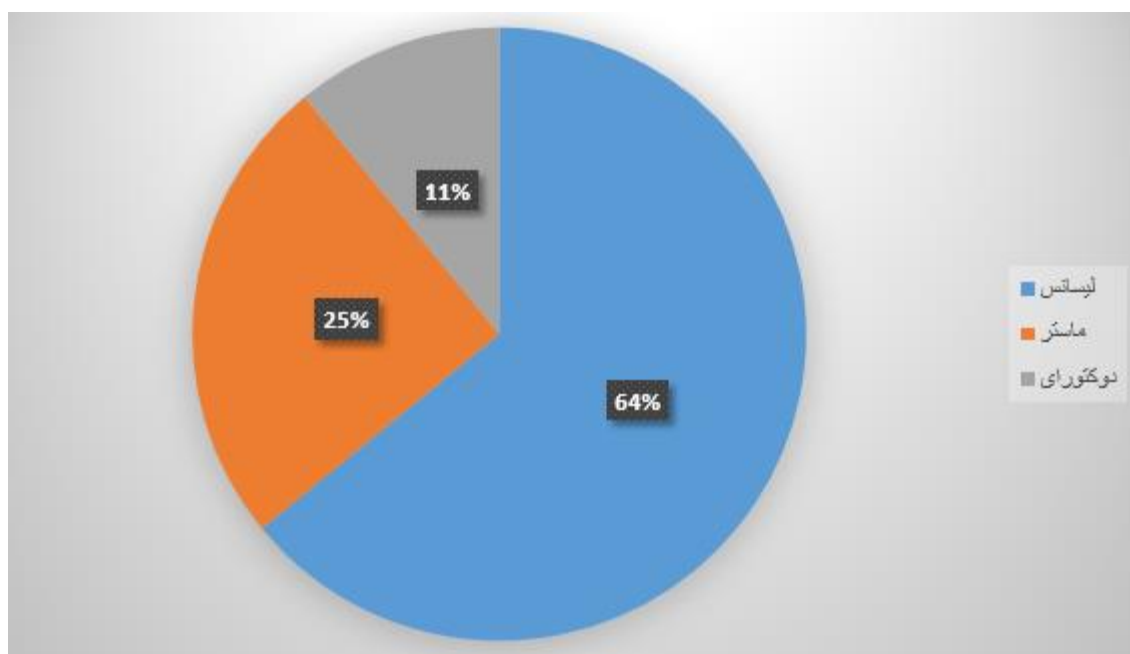
6.2 ارتقای ظرفیت

تولید دانش یکی از وظایف مهم پوهنتون‌ها بوده و زمانی که اعضای هیات علمی در تولید دانش توانمند باشند در آموزش نیز افراد موفق خواهند بود. در حال حاضر پوهنهی کامپیوتر ساینس دارای 14 عضو کادر علمی جوان و پویا است، که از مجموع 14 تن عضو کادر علمی 1 تن صاحب مدرک دکترا می‌باشد، 9 تن دارای سند تحصیلی ماستر، و همچنان 5 نفر لیسانس می‌باشد.

از طرف دیگر استادان پوهنهی کامپیوتر ساینس در طول چندین سال گذشته با سپری نمودن معیارهای موجود برای ارتقاء رتبه‌های علمی خود توانسته‌اند ظرفیت‌های کاری و علمی خود را ارتقا بخشند جدول ذیل گویای این امر می‌باشد:

استادان	لیسانس	ماستر	داکتر	مجموع
ذکور	3	9	1	
اناث	2	0	0	
مجموع	5	9	1	15

نظر به جدول فوق از کل تعداد اعضای کادر علمی پوهنهی کامپیوتر ساینس، 5 تن دارای درجه تحصیلی لیسانس، 9 تن دارای درجه تحصیلی ماستر، و 1 تن دارای درجه تحصیلی دکترا هستند.

توضیحی 4: فیصدی کادر علمی نظر به درجه تحصیل

پوهنهی کامپیوتر ساینس قصد دارد در آیندهی نزدیک استادان خویش را در برنامه‌های ارتقاء ظرفیت معرفی نماید و به خاطر رسیدن به این، توأمیت‌هایی را در سطح خارجی به امضا می‌رساند. به طور کل برنامه‌های موجود ارتقاء ظرفیت برای اعضای کادر علمی پوهنهی کامپیوتر ساینس را می‌توان به دو دسته برنامه‌های بلند مدت و کوتاه مدت تقسیم نمود. این برنامه‌ها بیشتر به منظور اعزام اساتید به تحصیل در مقطع ماستری می‌باشد. ناگفته نماند که پوهنهی کامپیوتر ساینس با مشکلاتی در این راستا مواجه می‌باشد از جمله:

- ✓ معلومات کم تعدادی از اساتید از روش‌های نوین تدریس بر اساس OBE و SCL. البته لازم به ذکر است که روش‌های تدریس ذکر شده اخیراً توسط وزارت محترم تحصیلات عالی معرفی گردیده و نهادینه نمودن آنها مدت زمانی را در بر خواهد گرفت؛
- ✓ پائین بودن درجه تحصیلی تعدادی از اساتید مؤسسه؛
- ✓ نبود توأمیت‌ها و تفاهم نامه‌های علمی-تحقیقی با مؤسسات اکادمیک داخلی و خارجی به منظور فائق آمدن به مشکلات ذکر شده فوق در خصوص ارتقاء ظرفیت در تمامی ابعاد؛ مؤسسه راهکارهای ذیل را طی زمان در نظر گرفته شده در استراتژیک پلان خویش روی دست خواهد گرفت؛
- ✓ راه اندازی سمینارها و ورکشاپ‌های علمی و ارتقاء ظرفیت مطابق نیاز به منظور بلند بردن سطح دانش استادان، محصلین و کارمندان مؤسسه؛
- ✓ برگزاری برنامه‌های رهبری و مدیریتی برای اساتید، کارمندان و پرسنل مؤسسه؛
- ✓ ارزیابی سمستروار و سالانه استادان با استفاده از توزیع پرسشنامه‌ها بین محصلین؛
- ✓ برگزاری ورکشاپ‌های آموزشی در خصوص روش‌های نوین تدریس بر اساس SCL, OBE ؛
- ✓ ارسال اساتید دبیران‌منت‌های مختلف پوهنهی به خارج از کشور؛
- ✓ ایجاد زمینه استفاده از آموزش الکترونیک.

6.3 تحقیقات علمی و پلان‌گذاری

در جهان امروز پیشرفت و توسعه کشورها بر مبنای علم و دانش استوار است. تحقیق یا تولید دانش یکی از مهمترین فعالیت‌های تحصیلات عالی است. تحقیق، فعالیت‌های عقلانی و فرایندی خردمندانه و منظم است که به بازنگری، نقد و خلق اندیشه منجر می‌شود که معمولاً با پرسش یا پرسش‌هایی آغاز و با پاسخ یا پاسخ‌هایی نسبتاً قانع کننده به پایان می‌رسد. البته این پایان نسبی است و خود در واقع آغازی به طرح پرسش یا پرسش‌هایی جدیدتر و ارائه پاسخ یا پاسخ‌هایی پیچیده‌تر و سبب حرکت از سطح به عمق منجر می‌شود. تحقیق سبب توسعه جامعه و همه وجوه و ابعاد اجتماعی، سیاسی و اقتصادی آن که می‌توان گفت تحقیق یکی از اصلی‌ترین و مستمرترین عوامل و شاخصه‌های توسعه هر جامعه به شمار می‌رود. به همین جهت بین عملکرد يك جامعه و درجه پیشرفت تحقیق در هر جامعه و سطح توسعه آن جامعه ارتباط وجود دارد.

پوهنهی کامپیوتر ساینس در چوکات مؤسسه تحصیلات عالی هریوا وظیفه تربیه افراد متخصص، محقق و عرضه خدمات تکنالوژی معلوماتی را به دوش دارد. تربیه افراد، تحقیق و عرضه خدمات تکنالوژی معلوماتی نظر به امکانات به کمک اعضای کادر علمی (استادان) و منسوبین اداری پوهنهی با در نظر داشت لوايح و مقرره‌هایی که از جانب مقام محترم وزارت تحصیلات عالی وضع می‌گردد صورت می‌گیرد. بدین منظور پوهنهی کامپیوتر ساینس کمیته تحقیقات پوهنهی را به منظور انجام مطالعات و تحقیقات بنیادی و کاربردی مورد نیاز جامعه و برای توسعه دانش در سطح ملی در چوکات پوهنهی کامپیوتر ساینس با 5 نفر عضو که متشکل از استادان این پوهنهی می‌باشد تاسیس نموده است. کمیته تحقیق در جهت ارتقا سطح کیفی توانمندی‌های تحقیقی و انجام تحقیقات مورد نیاز پوهنهی و جامعه، تخصص‌گرایی، تعهد، نوآوری در فعالیت‌های تحقیقی، تأکید بر روحیه باورمندی، همکاری و کار گروهی فعالیت می‌نماید. بر این اساس کمیته تحقیقات علمی پوهنهی کامپیوتر ساینس در زمینه انجام تحقیقات علمی دارای وظایف اصلی به شرح ذیل می‌باشد:

- تحقیق و ارزیابی مقالات علمی، پروپوزل‌های تحقیق، سمینارهای علمی و رساله‌های علمی اعضای کادر علمی.
- سفرها، سمینارها و کنفرانس‌های علمی و تحقیقی:
 - معرفی استاد برای اعزام به سفر علمی بنا به موضوع سفر و تخصص استاد؛
 - بررسی دستاوردها و مفیدیت سفرها و کنفرانس‌ها؛

○ ارزیابی و بررسی گزارش کامل از سفرهای علمی.

اهداف:

کمیت تحقیقات علمی پوهنچی به تأسی از پلان مؤسسه تحصیلات عالی هریوا و اهداف معین در آن اهداف خویش را در بخش ارتقاء سطح توانمندی‌های تحلیلی و تحقیقی اعضای کادر علمی پوهنچی و محصلان و ارتقاء فعالیت‌های ترویجی، علمی و تحقیقی متناسب در بخش تکنالوژی معلوماتی تعیین و تدوین می‌نماید. کمیت تحقیقات علمی دارای اهداف ذیل می‌باشد:

- ارتقاء سطح توانمندی‌های تحلیلی و تحقیقی اعضای کادر علمی پوهنچی و محصلان؛
 - ارتقاء فعالیت‌های ترویجی، علمی و تحقیقی متناسب با رشته؛
 - تلاش در جهت انکشاف همکاری‌های علمی، تحصیلی و تحقیقاتی با مراکز ذیربط.
- با وجود اهمیت و نیاز مبرم جامعه به تولید علم و تحقیق، چالش‌هایی مانع نهادینه کردن تحقیقات در سطح پوهنچی گردیده است و زمینه را در امر تحقیق برای اعضای کادر علمی مشکل ساخته است. اهم مشکلات در این زمینه عبارتند از:

- نبود بودجه پایدار برای فعالیت‌های علمی و تحقیقی؛
 - ناکافی بودن تجهیزات و امکانات برای انجام تحقیقات علمی در سطح پوهنتون‌ها از جمله ناکافی بودن دسترسی اعضای کادر علمی به منابع علمی جدید و کتابخانه‌های معتبر بین‌المللی؛
 - کم بودن فرصت‌های تحقیقاتی و مطالعاتی اعضای کادر علمی؛
 - ناکافی بودن روابط آکادمیک و توأمیت علمی با پوهنتون‌های بین‌المللی و مراکز تحقیقاتی در زمینه طرح و انجام تحقیقات علمی؛
 - نبود استقبال کافی و تمایل مؤسسات دولتی، غیر دولتی و مراکز صنعتی برای به کارگیری نتایج حاصله از تحقیقات علمی و اخذ خدمات مشورتی.
 - کمبود ارتباطات اعضای کادر علمی دانشگاه‌ها با محیط‌های کاری و مراکز تحقیقاتی.
- به منظور غنای نمودن هر چه بهتر بخش تحقیقات علمی؛ این پوهنچی راکارها و برنامه‌های ذیل را روی دست خواهد گرفت:

- ✓ تشویق و ترغیب اعضای کادر علمی در فعالیت‌های تحقیقی؛
- ✓ حمایت از فعالیت‌های علمی و تحقیقی اعضای کادر علمی، استادان و محصلان؛
- ✓ ارتباط با کتابخانه‌ها، وب سایت‌های بین‌المللی آنلاین و استفاده از آن‌ها در فعالیت‌های علمی و تحقیقی و در دسترس قرار دادن آن‌ها برای محصلین؛
- ✓ معیاری نمودن هر چه بهتر مونوگراف‌ها و پروژه‌های تحقیقی محصلین؛
- ✓ عقد تفاهم نامه‌ها با بخش صنعت به منظور رفع نیازمندی‌های تحقیقی‌شان؛
- ✓ عقد تفاهم نامه‌ها با مؤسسات آکادمیک داخلی و خارجی به منظور اجرای تحقیقات مشترک.

برنامه‌ها

با توجه به موارد فوق الذکر و در این برهه از زمان که تحقیق و تولید علم می‌تواند در راستای دستیابی کشور به رشد و توسعه پایدار، کسب درآمد و همچنین حل مشکلات و چالش‌های موجود نقش مهمی ایفا نماید. موارد زیر می‌بایست در حوزه تحقیق و پلان‌گذاری مورد توجه قرار گیرد:

- تعیین اولویت‌های تحقیقاتی کشور در مقاطع زمانی کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت و تدوین پالیسی تحقیقاتی به منظور هدفمند ساختن تحقیقات و مشخص ساختن نیازهای تحقیقی در سطح ملی و منطقه‌ای؛
- سامان‌دهی طرح‌های تحقیقاتی اساتید، مونوگراف‌های دوره لیسانس و تیزس‌های ماستری و جهت‌دار نمودن موضوعات انتخابی براساس پالیسی تحقیقاتی کشور؛
- جستجوی منابع مالی جهت دستیابی به کانال دائمی تمویل پروژه‌های تحقیقاتی استادان و محصلان؛

- نهادینه کردن تحقیقات مشترک بین پوهنهی ها، مؤسسات تحصیلات عالی، پوهنتون‌ها در داخل کشور و در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی و ترویج فرهنگ تحقیقات مشترک ملی و بین‌المللی؛
- تلاش در جهت ارتقاء مستمر کمی و کیفی تجهیزات و امکانات تحقیقاتی و تسهیل امکان دسترسی محققان به منابع علمی و تجهیزات تحقیقاتی؛
- جستجوی امکانات و تسهیل زمینه سهم‌گیری و اشتراک اعضای کادر علمی و محصلان در کنفرانس‌های داخلی و خارجی؛
- حمایت از برنامه‌های تحقیقی و کنفرانس‌های علمی در سطح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی؛
- فراهم ساختن زمینه نشر مقالات علمی استادان در مجله‌های معتبر بین‌المللی؛
- تاسیس کتابخانه دیجیتال در سطح پوهنهی؛
- تحکیم و تقویت روابط اکادمیک و امضای توأمیت‌ها با پوهنتون‌های بین‌المللی و مراکز تحقیقاتی در زمینه طرح و اجرای تحقیقات علمی مشترک؛
- معرفی لینک‌های علمی و کتابخانه‌های الکترونیک به استادان و محصلان؛
- مشوره دهی برای استادان تازه کار در امر تحقیق و معرفی آن‌ها به سمینارهای تحقیقی در سطح پوهنهی و پوهنتون؛
- تشویق استادان جهت انجام تحقیقات و تشویق آنها برای انجام تحقیقات گروهی؛
- تشویق ویژه از استادانی که در سطح بین‌المللی مقالاتی داشته اند؛

6.4 توسعه کاریکولم

یکی از مهم‌ترین عناصر در نظام تحصیلات عالی، پوهنتون‌ها و پوهنهی‌ها کاریکولم‌ها یا برنامه‌های درسی هستند که نقش تعیین‌کننده و غیر قابل انکاری را در راستای تحقق اهداف و رسالت‌های آموزش عالی از نظر کمی و کیفی ایفا می‌کنند. انکشاف کاریکولم براساس اهداف کلان پوهنهی صورت می‌گیرد و پروسه ای دوام‌دار می‌باشد و همه استادان، محصلان و فارغ التحصیلان و شرکت‌های که در بخش کامپیوترساینس و تکنالوژی معلوماتی فعالیت می‌کنند، در آن سهیم می‌باشند. با توجه به تغییرات روزمره و سریع در جامعه، نیازهای محصلان نیز تغییر می‌کند؛ برنامه انکشاف و ارزیابی کاریکولم باید جامع و دراز مدت طرح گردد تا نیازمندی‌های محصلان را به نحو احسن برآورده سازد. برنامه ذیل براساس اهداف پوهنهی ایجاد گردیده، دائمی می‌باشد و تغییرات و تجدیدنظرها را از طریق همه افراد ذیدخل جمع می‌نماید. کمیته نصاب پوهنهی با مدیریت یک استاد با تجربه و اشتراک حداقل آمرین هر دیپارتمنت تاسیس گردیده است؛ اعضای این کمیته سالی یک‌بار و در شروع سمسٹر بهاری مشخص می‌گردد. جلسات کمیته نصاب هر سمسٹر دوبار برگزار می‌گردد؛ مرتبه اول بعد از ارزیابی‌های آمرین دیپارتمنت‌ها از روند تدریس (هفته دهم) و مرتبه دوم بعد از ختم سمسٹر می‌باشد. تغییرات نصاب پوهنهی طبق طرزالعمل کمیته نصاب مؤسسه تحصیلات عالی هریوا، در سه رده تغییر خرد، متوسط و بزرگ انجام و طی مراحل خواهد شد؛ به علاوه هر سه سال یکبار نیز پلان بازبینی کلی صورت خواهد گرفت. مکانیزم شرح تغییرات فوق در طرزالعمل کمیته نصاب مؤسسه تحصیلات عالی هریوا درج گردیده است.

برنامه‌ها:

در بخش تغییرات بزرگ فعالیت‌های ذیل انجام خواهد شد:

- نشست سالانه و نیازسنجی از شرکت‌ها و مؤسساتی که در زمینه تکنالوژی و کامپیوترساینس فعالیت دارند و شرکت‌هایی که نیروهای کاری خود را از این رشته استخدام می‌نمایند؛
- نشست سالانه و نیازسنجی از فارغان سال‌های گذشته پوهنهی و جذب نظریات ایشان در مورد پیشنهادات برای تغییر؛
- مرور گزارش‌های جلسات ماهوار رییس پوهنهی با نمایندگان صنوف در مورد پیشرفت دروس و جمع‌بندی نظرات ایشان در مورد پیشرفت پلان‌های درسی و پیشنهادات و انتقادات ایشان؛
- مطالعه گزارش‌های آمرین دیپارتمنت‌ها از ارزیابی تدریس هر مضمون در ختم سمسٹر و جمع‌بندی چالش‌ها و پیشنهادات مرتبط با نصاب؛
- مطالعه گزارش جلسات دیپارتمنت‌ها و جمع‌بندی چالش‌ها و پیشنهادات.

در بخش تغییرات متوسط فعالیت‌های ذیل انجام خواهد شد:

- مرور گزارش‌های جلسات ماهوار رییس پوهنچی با نمایندگان صنوف در مورد پیشرفت دروس و جمع‌بندی نظرات ایشان در مورد پیشرفت پلان‌های درسی و پیشنهادات و انتقادات ایشان؛
- مطالعه گزارش‌های آمرین دیپارتمنت‌ها از ارزیابی تدریس هر مضمون در ختم سمستر و جمع‌بندی چالش‌ها و پیشنهادات مرتبط با نصاب؛
- مطالعه گزارش جلسات دیپارتمنت‌ها و جمع‌بندی چالش‌ها و پیشنهادات.

در بخش تغییرات کوچک نیز فعالیت‌های ذیل انجام خواهد شد:

- مطالعه گزارش جلسات دیپارتمنت‌ها و جمع‌بندی چالش‌ها و پیشنهادات.

در بخش بازبینی کلی نیز فعالیت‌های ذیل صورت خواهد گرفت:

- مرور اهداف و برنامه‌های استراتژیک علمی پوهنچی در سطح شورای علمی پوهنچی و همراهی کمیته نصاب پوهنچی و مباحثه در مورد تغییرات آن؛
- تهیه پرسشنامه در سه سطح استاد، فارغ التحصیلان، شرکت‌ها و کار آفرینان جهت جمع‌آوری نظرات ایشان
- تمام مراحل که در تغییرات بزرگ انجام می‌شود.
- کمیته نصاب پوهنچی، در هر چهار نوع تغییر فوق، بعد از مطالعه اطلاعات فوق در مورد تغییرات در مضامین و تعداد کردیت‌های مضامین و محتوای درسی، براساس اهداف استراتژیک پوهنچی و اهداف سالانه‌ای که برای هر سال درسی طراحی گردیده، تصمیم می‌گیرد.

6.5 تضمین کیفیت

پوهنچی کامپیوتر ساینس به خاطر ارتقاء کیفیت سازمانی، دارای کمیته تضمین کیفیت و اعتباردهی است. این نهاد آکادمیک از این کمیته برای ارتقاء کیفیت و اخذ اعتبار لازم آکادمیکی بر اساس معیارهای از قبل تعریف شده تضمین کیفیت استفاده می‌نماید. این کمیته وظیفه نظارت و ارزیابی و ارتقاء کیفیت تدریس، تحقیق، خدمات و ارتقاء ظرفیت در سطح پوهنچی کامپیوتر ساینس را بر عهده دارد.

6.6 مواد درسی

پوهنچی کامپیوتر ساینس مؤسسه تحصیلات عالی هریوا شامل دیپارتمنت‌های ارتباطات و سیستم‌های عامل (سیستم‌های عامل و ارتباطات)، سیستم‌های معلوماتی و دیتابیس و انجینیری نرم افزار (سافت ویر) می‌باشد. صنف اول شامل 5 مضمون و صنف دوم شامل 12 مضمون به صورت عمومی برای هر سه دیپارتمنت تدریس می‌گردد. دیپارتمنت دیتابیس، نتورک و سافت ویر اینجینیریگ هر يك دارای 20 مضمون می‌باشند. در شروع هر سمستر برای مضامین متذکره (مراجعه گردد به بخش کاریکولم پوهنچی) مطابق به معیارهای جهانی سافت آخرین نسخه کتاب‌ها همراه با لکچرنوت تهیه شده با تایید دیپارتمنت در اختیار محصلین قرار می‌گیرد. برعلاوه کتاب اصلی و لکچرنوت‌ها، مقالات و تحقیق‌های مربوط، بعضاً ویدیوهای آموزشی و نرم افزارها در جریان دروس در اختیار محصلین قرار می‌گیرد. پوهنچی در تلاش است تا با استفاده از فرصت‌ها در قسمت تهیه مواد درسی اقدامات زیر را انجام دهد:

1. استفاده از کتب معتبر علمی درسی (Text Books) داخلی و خارجی و در تهیه لکچرنوت‌ها؛
2. نظارت از لکچرنوت‌ها توسط آمرین دیپارتمنت‌ها در شروع هر سمستر؛
3. تهیه مواد درسی مبتنی بر اهداف دیپارتمنت و پوهنچی؛
4. استفاده از نرم افزارهای شبیه‌سازی و مجازی‌سازی برای درک بیشتر مطالب.

6.7 آموزش الکترونیک

آموزش یکی از مهمترین ارکان نظام‌های اجتماعی به شمار می‌رود به تناسب گسترش مهارت‌های کار و زندگی در شرایط کنونی، نظام آموزش هر جامعه‌ای نیاز به ارتقاء کمی و کیفی دارد. در عصر حاضر گسترش سریع شبکه‌های محلی در سازمان‌ها و هم‌چنین افزایش روز افزون کاربران اینترنت موجب پدیدار شدن چشم اندازهای نو در آموزش اثربخش و خلاقانه با بهره‌گیری از ظرفیت‌های مبتنی بر آموزش الکترونیکی گردیده است. از آنجا که کشور ما نیز در مقوله آموزش به دنبال رسیدن به معیارهای جهانی و منطقه‌ای است، در آن نمی‌توان نقش آموزش الکترونیک را نادیده گرفت. از چندی بدین سو تلاش‌هایی در جهت استقرار این سیستم آموزشی در سطح وزارت تحصیلات عالی افغانستان صورت گرفته است. پوهنچى کامپیوترساینس نیز در بخش آموزش الکترونیک از سال‌های پیش فعالیت‌های نامنجم و محدودی داشته است؛ براساس اهداف استراتژیک پوهنچى، فعالیت در بخش آموزش الکترونیک باید منسجم و وسیع‌تر گردد. خوشبختانه با توجه به وجود ظرفیت‌های موجود در پوهنچى، عرضه خدمات در سطح پوهنچى امکان‌پذیر می‌باشد.

ارائه خدمات آموزش الکترونیک نیازمند بستر مناسب تکنالوژى معلوماتی می‌باشد. پوهنچى کامپیوترساینس در این بخش نیز امکانات و ظرفیت‌های مناسبی دارد و در عرضه خدمات تکنالوژى در سطح مؤسسه تحصیلات عالی هریوا پیشرو می‌باشد. با این وجود نظر به تغییر اهداف، برنامه‌ها و سیستم‌ها نیاز به بروزرسانی و گسترش خدمات بیش از پیش مشهود می‌باشد. کمیته آموزش الکترونیک پوهنچى با مدیریت یک استاد با تجربه و اشتراك حداقل 4 استاد تشکیل می‌گردد؛ اعضای این کمیته سالی یک‌بار و در شروع سمسٹر بهاری مشخص می‌گردد؛ استاد مسئول تیم تخنیکى پوهنچى نیز، که فعالیت‌های مربوط به خدمات تکنالوژى معلوماتی را پیش می‌برد، باید عضو کمیته باشد.

اهداف :

پوهنچى کامپیوتر ساینس برنامه آموزش الکترونیک را به دلیل رسیدن به اهداف ذیل برگزار می‌نماید:

- محصل محور شدن پروسه آموزش؛
- شریک ساختن یافته‌ها و سهم شدن در پروسه آموزش جهانی؛
- متعارف و متداول ساختن تکنالوژى معلوماتی و ارتباطی در محیط آموزش؛
- ارتقای کیفیت آموزش و تحقیق در نهادهای تحصیلی کشور.

برنامه‌ها

پوهنچى کامپیوترساینس در عرضه خدمات ابتدایی آموزش الکترونیک فعالیت داشته، فعالیت‌های خود را در بخش‌های ذیل گسترش خواهد داد:

غنى سازی

- استفاده بهینه از تکنالوژى های موجود در تدریس، ارتباطات با محصلان و پیشبرد کارهای اداری؛
- استفاده از سیستم‌های نرم افزاری جهت مدیریت بهتر فعالیت های روزمره استادان؛
- استفاده از سیستم‌های آموزشی مانند Lecture capture , Spoken tutorial.

آنلاین

- برگزاری صنوف آنلاین برای متقاضیان داخلی و خارجی.

خدمات تکنالوژی معلوماتی

- عرضه خدمات اینترنتی وسیع‌تر به استادان و محصلان؛
- عرضه سرویس‌های نرم افزاری به روز در لابراتوارها؛
- تهیه نیازمندی‌های سخت افزاری جهت ارائه و ثبت لکچرها، و دسترسی به آنها.

7 دسترسی به تحصیلات عالی

پوهنهی کامپیوتر ساینس دارای کادر علمی جوان و متخصص در دو دیپارتمنت انجینیری نرم افزار و سیستم‌های عامل و ارتباطات می‌باشد. مضامین این پوهنهی جنبه‌های متفاوت علوم تکنالوژی را تحت پوشش قرار می‌دهد و این باعث شده تا عده‌ی کثیری به این پوهنهی روی بیاورند. ارائه سمینارها، برگزاری صنوف آنلاین، رهنمایی محصلین در پروژه‌های کاربردی در جامعه، آماده ساختن محصلین در رقابت‌های سطح کشور و سیرهای علمی در بازار کار جز اولویت‌های کاری پوهنهی کامپیوتر ساینس می‌باشد. مدیریت تدریسی پوهنهی در بخش انسجام کارهای اداری (ثبت نام، حاضری، اسناد، و سوابق محصلین و فارغان) فعالیت می‌نماید.

پوهنهی کامپیوتر ساینس دارای لابراتوار می‌باشد که محصلان حداکثر استفاده را از لابراتوارها می‌نمایند. هر لابراتوار مجهز به کامپیوترها، پراجکتور و اینترنت می‌باشد که محصلان جهت انجام کارهای عملی و تحقیقی از امکانات ذکر شده استفاده می‌کنند. پوهنهی کامپیوتر ساینس برخلاف دیگر پوهنهی‌ها به لابراتوار معیاری، امکانات و تجهیزات ویژه و اینترنت پر سرعت نیاز دارد که فعلاً تمام محصلین از آن محروم می‌باشند. ایجاد لابراتوار مجهز و استاندارد و افزایش پهنای باند اینترنت جز اولویت‌های کاری پوهنهی می‌باشد. پوهنهی کامپیوتر ساینس دارای کدام کمیته خاصی برای مشوره دهی نمی‌باشد ولی برای محصلان جدید الشمول استاد رهنما تعیین می‌شود که مشوره‌های لازم را به محصلان می‌دهند. یکی از زبان‌هایی که برای پیش‌برد دروس پوهنهی کامپیوتر ساینس نیاز است و یک پیش‌نیاز برای هر محصل جدید الشمول پنداشته می‌شود، انگلیسی می‌باشد که برای تقویت زبان انگلیسی محصلان، به علاوه صنوف تقویتی انگلیسی به مدت دو سمستر مضمون انگلیسی به ایشان تدریس می‌شود.

برنامه‌ها:

دسترسی به خدمات و ابزارهای تحصیلات عالی از جمله بارزترین اصل‌ها در رشد و شکوفایی تحصیلات عالی در کشور می‌باشد. برای حفظ و انکشاف خدمات دسترسی به تحصیلات عالی پوهنهی کامپیوتر ساینس برنامه‌های زیر را برای رسیدن به اهداف و رسالت خویش در پیش خواهد گرفت.

- انکشاف صنوف تقویتی زمستانی؛
- برگزاری صنوف تقویتی با ویژگی‌های مؤثرتر و متفاوت‌تر؛
- برنامه ریزی برنامه‌های رقابتی در سطح پوهنهی؛
- برنامه ریزی پروژه‌های مختلف برای محصلان در سطح پوهنهی و ولایت؛
- انکشاف برنامه‌های مشورتی (به شمول استاد رهنما)؛
- انکشاف برنامه‌های کمیته نظم و دیسپلین جهت برقراری فضای مناسب؛
- انکشاف برنامه‌های فرهنگی و ورزشی؛
- ایجاد لابراتوار مجهز با تمام امکانات جهت رفع مشکلات تمام محصلین از دیپارتمنت‌های متفاوت؛
- سیرهای علمی جهت بازدید از بازار کار وابسته به دیپارتمنت‌های متفاوت؛

- انکشاف ارتباطات و توأمیت‌ها با نهادهای مختلف (مراجعه گردد به بخش انکشاف توأمیت‌ها)؛
- افزایش پهنای باند اینترنت؛
- فراهم‌سازی خدمات نتورک؛
- برگزاری صنوف آنلاین توسط اساتید.

8. زیر ساخت‌ها

پوهنهی کامپیوتر ساینس از نظر فضا و زیر ساخت‌های آموزشی، اداری، کامل نبوده و توجه بصیر را ضرورت دارد. مؤسسه تحصیلات عالی هریوا یکی از منزل‌های تعمیر چهار منزله مؤسسه را به پوهنهی کامپیوتر ساینس اختصاص داده است که در حدود 80 فی‌صد مشکلات صنوف این پوهنهی حل شده است. به علاوه دو شعبه دیگر مربوط به پوهنهی کامپیوتر ساینس می‌باشد که یکی آمرین دیپارتمنت‌ها و دیگری را ریاست پوهنهی استفاده می‌کنند.

تهیه و تجهیز صنوف درسی، لابراتوارها و کتابخانه‌ها

تجهیز صنوف درسی: پوهنهی کامپیوتر ساینس از صنفی که قبل ذکر گردید استفاده می‌کند. این صنوف در حال حاضر مجهز به چوکی و تخته سفید و پروجکتور می‌باشند. با توجه به پلان استراتیژیک و فرصت‌های پوهنهی در تلاش انجام دادن نکات زیر به منظور ارتقا کیفیت صنوف درسی می‌باشد.

- رعایت معیار یک متر مربع جای برای هر محصل در یک صنف درسی و یا لابراتوار؛
- حفاظت داشته‌های کنونی؛
- معیاری ساختن صنوف لکچر و کار عملی؛
- فراهم سازی اینترنت در صنوف.

تجهیز لابراتوار:

پوهنهی کامپیوتر ساینس دارای لابراتوار مخصوص به خویش نمی‌باشد ولی از لابراتوار مؤسسه استفاده می‌کند. این لابراتوار شامل 40 عدد کامپیوتر مجهز به سیستم عامل ویندوز و نرم افزارها مورد نیاز محصلان و اینترنت با سرعت 1 م ب در ثانیه (اشتراکی) می‌باشد. البته دیپارتمنت سیستم‌های عامل و ارتباطات برای کارهای عملی خود نیاز به دیوایس‌های مخصوصی دارد که خوشبختانه لابراتوار با این دیوایس‌ها (روتر و سویچ) مجهز شده است که اساتید تحت یک تقسیم اوقات منظمی از این دیوایس‌ها در صنوف درسی خود استفاده می‌کنند. همچنان این لابراتوار دارای یک مسئول می‌باشد که وظایف ذیل را دارا می‌باشد:

- ✓ درج متقاضیان لابراتوار در کتاب مخصوص؛
- ✓ هماهنگی در تعیین صنفی که در لابراتوار برگزار می‌شود؛
- ✓ حفظ و مراقبت از وسایل موجود در لابراتوار.

به صورت کل، پوهنهی کامپیوتر ساینس از فرصت ها استفاده خواهد نمود تا در تجهیز لابراتوار ها به صورت ذیل اقدامات جدی نماید.

- قدم اول: بالا بردن ظرفیت کامپیوتر لب فعلی از لحاظ خدمات نتورک و اینترنت؛
- قدم دوم: نصب سیستم عامل های لینوکس؛
- قدم سوم: ایجاد لابراتوار های تخصصی برای دیپارتمنت ها.

تجهیز کتابخانه:

پوهنهی کامپیوتر ساینس دارای کتابخانه مخصوص به خویش نمی باشد ولی در کتابخانه مؤسسه بخش مشخصی برای پوهنهی در نظر گرفته شده است که تمام کتاب های دیپارتمنت های مختلف این پوهنهی در آن ذخیره می باشند. این کتابخانه بر علاوه کتاب های موجود دارای سیستم مدیریت کتابخانه نیز می باشد که تمام کتاب ها از رشته مختلف در آن درج می باشد. همچنان این کتابخانه دارای یک مسئول می باشد که وظایف ذیل را دارا است:

- ✓ درج محصلینی که کتاب ها را در کتابخانه مطالعه می کنند؛
- ✓ تحویل دهی و تحویل گیری کتاب ها از محصلین؛
- ✓ حفظ و مراقبت از امکانات کتابخانه.

پوهنهی کامپیوتر ساینس اقدامات ذیل را نیز مد نظر دارد:

- قدم اول: انکشاف هرچه بهتر سیستم نرم افزاری مدیریت کتابخانه (در حال حاضر سهولت های خوبی فراهم نموده است)؛
- قدم دوم: تجهیز نمودن آن با کتاب ها و مجله های علمی جدید؛
- قدم سوم: تامین ارتباط با نهادهای علمی.

توسعه ساحات سبز و بهبود محیط زیست

پوهنهی کامپیوتر ساینس حفظ محیط زیست را امر بسیار ارزنده دانسته و با تمام نهادهای که در این راستا فعالیت دارند اعلان همکاری می نماید. پوهنهی به نوبه خود برای حفظ محیط زیست از اقدامات زیر دریغ نخواهد کرد.

- سهم گیری در کنفرانس سالانه حفظ محیط زیست (مخصوصا در عناوین ضررهای تکنالوژی بر محیط زیست)؛
- انجام تحقیقات در رابطه به حفظ محیط زیست؛
- سهم گیری در غرس نهال، زیبا کاری، پاک کاری و معیاری سازی محیط زیست؛
- ایجاد انگیزه برای سالم نگهداشتن محیط زیست.

9. تحلیل SWOT

از مهمترین بخش‌های هر پلان راهبردی شناخت نقاط قوت، ضعف، تهدیدات و فرصت‌ها بوده تا با روشنی آن بتواند راهبردهای لازم را تدوین نماید. با توجه به این مسأله و برای درک عوامل موثر بر عملکرد يك سازمان؛ باید به نقاط قوت و ضعف خودمان پی ببریم، فرصت‌های پیش روی خودمان را بشناسیم و تهدیدهای احتمالی را به شیوه مؤثری مدیریت نماییم. به همین منظور برای تهیه پلان استراتژیک پوهنهی کامپیوتر ساینس از مدل هاروارد یا تحلیل SWOT استفاده شده است. این تحلیل یکی از جمله تکنیک‌های مؤثری می‌باشد که کمک می‌کند عوامل درونی و عوامل بیرونی موضوعات مربوط به سازمان را کنار هم بسنجیم و از ارتباط بین آن‌ها به نفع خودمان استفاده نماییم. برای انجام این کار پوهنهی کامپیوتر ساینس از پرسش نامه‌ها و نظرخواهی از استادان، کارمندان و محصلان این پوهنهی استفاده نموده که سؤالات پرسش نامه روی موضوعات ذیل متمرکز بوده اند:

- نقاط قوت پوهنهی شامل چه مواردی می‌شوند؟
- نقاط ضعف پوهنهی شامل چه مواردی می‌شوند؟
- فرصت‌های موجود که می‌توانند باعث توسعه پوهنهی کامپیوتر ساینس گردند شامل چه مواردی می‌شوند؟
- تهدیدهای موجود که می‌توانند باعث کندي روند توسعه و انکشاف پوهنهی کامپیوتر ساینس گردند شامل چه مواردی می‌شوند؟

پس از جمع آوری نظریات و بررسی و بحث روی موضوعات، اعضای کمیته پلان استراتژیک پوهنهی با توجه به نقاط قوت‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و چالش‌های این پوهنهی مشخص و راهکارهایی برای آنها ارائه شده است. در این تحلیل موضوعات SWOT به ترتیب ذیل دسته بندی و سپس مورد تحلیل قرار گرفته اند:

عوامل داخلی سازمان:

- قوت‌ها (Strengths)؛
- نقاط قوت در مقایسه با رقبا تهیه می‌گردند و عبارت از عامل یا عواملی هستند که سازمان یا پوهنهی را از بقیه جدا نموده و می‌تواند به حیث برگ برنده در عرصه رقابت عنوان گردد؛
- ضعف‌ها (Weaknesses)؛
- عبارت از محدودیت و یا کمبود در منابع، مهارت‌ها و توانایی‌هایی است که مانع عملکرد اثر بخش سازمان می‌شود و پوهنهی در آن موارد نسبت به رقبا و یا سازمان‌های همسان دیگر ضعیف می‌باشد.

عوامل بیرونی سازمان:

- فرصت‌ها (Opportunities)
- مفیدترین قسمت تحلیل SWOT پیدا نمودن فرصت‌ها و استفاده از آن‌ها می‌باشد. فرصت‌ها عبارت از موقعیتی مطلوب عمده در محیط سازمان بوده که می‌توانند برای انجام کاری و یا تحقق هدفی یا عملی در سازمان مورد بهره‌برداری قرار گیرند و نتایج قابل ملاحظه‌ای برای سازمان داشته باشند.
- تهدیدها (Threats)
- تهدیدها شامل موانع سد راه سازمان و یا تمامی موضوعاتی که بتوانند جلوی پیشرفت سازمان را بگیرند می‌شوند و به موقعیتی نامطلوب عمده در محیط سازمان گفته می‌شود.

نحوه تجزیه و تحلیل داده:

برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش تجزیه و تحلیل ماتریس SWOT یا مدل هاروارد استفاده شده که در آن جدولی دو بعدی وجود داشته که شامل عوامل درونی و عوامل بیرونی سازمان می‌شوند. این عوامل چهار گانه با هم نقاط تلاقی داشته که با یکدیگر چهار ربع ماتریسی را به وجود می‌آورند که قرار ذیل می‌باشند:

عوامل داخلی

نقاط ضعف (W)	نقاط قوت (S)	ماتریس SWOT
استراتژی های (WO)	استراتژی های (SO)	فرصت ها (O)
استراتژی های (WT)	استراتژی های (ST)	تهدیدات (T)

عوامل خارجی

وضعیت WT: اگر بیشترین وضعیت را دارد

وضعیت WO: در این وضعیت سازمان با توجه به ضعف هایی که دارد نمی‌تواند از فرصت‌های به دست آمده به نحو احسن استفاده و از آنها در راستای بهبود وضعیت بکار گیرد.

وضعیت ST: در این وضعیت سازمان سعی می‌نماید تا با استفاده از افزایش قوت‌ها یا توانمندی‌ها، تهدیدات را کاهش داده و سازمان را رو به بهتر شدن سوق دهد.

وضعیت SO: در این وضعیت سازمان سعی می‌نماید تا با بهره‌گیری از توانمندی‌ها از فرصت‌های به دست آمده به نحو احسن استفاده نماید

برای تحلیل SWOT به غیر از عوامل مربوط به نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدیدها دو فاکتور اساسی دیگر مورد استفاده قرار می‌گیرند که عبارت از ضریب و رتبه می‌باشند.

ضریب: قیمتی بین 0 تا 1 بوده که میزان اهمیت عامل در هر کدام از نقاط قوت، نقاط ضعف، فرصت‌ها و تهدیدها بیان می‌نماید.

رتبه: برای نشان دادن میزان توجه به عامل، مورد استفاده قرار می‌گیرد. از رتبه‌های (3و4) برای نقاطی که زیاد مورد توجه قرار گرفته است و از (1و2) برای نقاطی که مورد توجه قرار گرفته نشده است، استفاده می‌گردد.

نمره: از حاصل ضرب ضریب در رتبه بدست آمده که مجموعه آنها میزان هر کدام از نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدها را در تحلیل SWOT نشان می‌دهد.

شماره	قوت ها	ضریب	رتبه	مجموعه
1	اداره سالم و کارا و موثر	80.0	2	16.0
2	لابراتوارهای مجهز	0.07	3	0.21
3	کادرهای علمی جوان	0.07	4	0.28
4	کتابخانه‌های معیاری و لابراتوار کامپیوتر	0.07	3	0.21
5	برگزاری کنفرانس‌های علمی و نمایشگاه‌ها	0.05	3	0.15
6	وجود کمیته‌های فعال و موثر مطابق با نیاز در سطح پوهنچی	08.0	2	60.1
7	وجود ظرفیت بالقوه برای گسترش همکاری اکادمیک با دست اندرکاران ملی	0.05	3	50.1
8	پایبندی به وظیفه و احساس مسئولیت	60.0	3	18.0
9	اشتغال فارغ التحصیلان در بازار کار	30.0	4	20.1
10	وجود نظام تضمین کیفیت کارا و موثر	0.06	2	0.12
11	داشتن کاریکولم واحد، به روز و مطابق استندردهای اکادمیک	0.06	3	0.18
12	وجود دو دیپارتمنت رسمی در پوهنچی	60.0	3	18.0
13	وجود منابع به روز علمی	0.06	3	0.18
14	استفاده از روش‌های نوین تدریس	0.06	2	0.12
15	موجودیت استادان با درجه تحصیلی بالا	0.06	2	0.12
16	دارا بودن سیستم آرشیف منظم	0.04	3	0.12
17	وجود ارتباطات تنگاتنگ جهت تبادل اطلاعات، بین اداره پوهنچی و محصلان به منظور بهبود کیفیت تدریس	0.04	3	0.12
مجموعه				76.2

جدول 5: میانگین قوت های پوهنچی کامپیوتر ساینس

شماره	ضعف ها	ضریب	رتبه	مجموعه
1	پایین بودن سطح تحصیلی اساتید	40.0	4	16.0
2	نداشتن تعمیر برای پوهنچی به طور اختصاصی	30.0	3	09.0
3	پهنای باند اینترنت	40.0	3	12.0
4	عدم نظارت بر میزان فعالیت های علمی اعضای کادر علمی	40.0	3	0.10
5	عدم توانایی در جذب منابع مالی و عملی ساختن استقلالیت مالی	80.0	3	0.18
6	نبود پلان انکشافی پوهنچی	60.0	4	20.0
7	نبود سالون کنفرانس ها	30.0	1	10.0
8	آماده نکردن بازار کار برای فارغ التحصیلان	60.0	4	20.0
9	کم توجه بودن اعضای کادر علمی به تهیه و تالیف آثار علمی و برگزاری کنفرانس های علمی	50.0	3	50.1
10	نبود بودجه برای تحقیقات علمی	60.0	3	18.0
11	عدم مشارکت پوهنچی در جامعه	60.0	3	80.1
12	استفاده ناکافی از روش های نوین تدریس که روحیه تحلیل و نقد را در محصلان تقویت نماید	30.0	3	06.0
13	ضعف سیستم نظارتی در پوهنچی	0.01	2	0.02
14	کمبود برنامه کار عملی و کارورزی در سطح پوهنچی	0.06	3	0.18
15	عدم موجودیت نشریه ها و ژورنال های علمی	60.0	4	24.0
16	عدم استقلالیت مالی	80.0	3	18.0
17	کمبود کادر علمی دائمی	60.0	4	00.2
18	کمبود کتب درسی و لکچر نوت های درسی معیاری	30.0	4	12.0

19	کمبود تجهیزات و امکانات اداری در سطح پوهنحی	50.0	4	20.0
20	عدم علاقمندی افراد به تکنالوژی	0.03	3	0.12
21	عدم موجودیت لابراتوار مجهز	0.04	3	0.12
مجموعه		1		3.01

جدول 6: میانگین ضعف های پوهنحی کامپیوتر ساینس

عوامل درونی	ضریب	میانگین
قوتها	1.0	76.2
ضعفها	1.0	.013
تفاوت کل	-0.25	
میانگین کل	+2.85	

جدول 7: میانگین قوتها و ضعفهای پوهنحی کامپیوتر ساینس

جایگاه پوهنحی در مقایسه عوامل بیرونی (قوتها و ضعفها)

همان طوریکه در جدول بالا مشاهده می‌گردد برای پاسخ به سوال اول و دوم تحقیق، که قوتها و ضعفهای پوهنحی چیست، با توجه به دیدگاه استادان، محصلان و کارمندان اداری و روش تجزیه و تحلیل SWOT چنین مشاهده می‌شود که میانگین قوتها و ضعفهای این پوهنحی 2.85 است. به همین اساس نتیجه می‌گیریم که این پوهنحی تا حد امکان توانسته است که از قوتهای خویش جهت کاهش دادن ضعفها استفاده کند اما چون که تفاضل قوتها و ضعفها -0.25 است ضعفها توانسته اند تا حدی کمی روی قوت های پوهنحی تأثیراتی را داشته باشند.

شماره	فرصت ها	ضریب	رتبه	مجموعه
1	افزایش روز افزون به تحصیلات عالی	50.0	4	20.0
2	رشد تکنالوژی	60.0	2	12.0
3	موجودیت استراتیژیک پلان مؤسسه تحصیلات عالی هریوا	0.05	3	50.1
5	ایجاد تفاهم‌نامه‌ها با پوهنتون‌های داخلی و ادارات ذیربط	50.0	3	50.1
6	نیاز مراکز دولتی ، خصوصی و NGOs. به تحقیقات و خدمات تکنالوژی معلوماتی	60.0	4	24.0
7	علاقمندی به کسب تحصیلات عالی در عموم جوانان	50.0	4	20.0
8	رشد قابل توجه تقاضا برای جذب در مؤسسه	50.0	4	20.0
9	وجود فارغ التحصیلان جوان شایسته و کارآمد	60.0	3	80.1
10	باور فرهنگی خانواده ها به ارزش علم و تحقیق در آبادی کشور	60.0	4	24.0
11	وجود منابع علمی و مدیریتی قابل دسترس در شبکه جهانی	70.0	4	28.0
12	روند رو به رشد تغییر سطح تکنالوژی در جامعه	70.0	3	21.0
13	فرصت‌های تکنالوژی در جهت ارتقاء سیستم	40.0	4	60.1
14	گسترش امکان ارتباطات ملی سریع با هزینه کم از طریق شبکه‌های الکترونیکی	40.0	3	12.0
15	امکان به کارگیری تکنالوژی و اطلاع رسانی از طریق آن	30.0	4	12.0
16	گسترده بودن زمینه تحقیق‌های علمی در حوزه‌های مربوط به تکنالوژی معلوماتی	0.03	4	0.12
17	نیاز به تحقیقات و خدمات مشاوره‌ای و تهیه محصولات نرم افزاری پوهنچی به مراکز دولتی و خصوصی	0.02	3	0.06
18	وجود منابع غنی علمی مطابق به رشته به زبان‌های خارجی	50.0	4	20.0
19	رشد تکنولوژی در ولایت هرات نسبت به سایر ولایت‌ها	40.0	3	12.0
20	باور فرهنگی به ارزش‌های علمی – تحقیقی	0.06	3	0.18
21	حمایت مؤسسه تحصیلات عالی هریوا	0.06	3	0.18
مجموعه		1		33.2

شماره	تهدید ها	ضریب	رتبه	مجموعه
1	فقر اقتصادی	60.0	3	18.0
2	نبود زمینه کار برای فارغین این رشته	70.0	4	28.0
3	عدم اطمینان شرکت های داخلی به توانایی های فارغین	70.0	4	28.0
4	کمبود فرصت های مناسب برای ارتقاء ظرفیت استادان	50.0	3	15.0
5	عدم سرمایه گذاری کافی در بخش لابراتوار ها	40.0	4	16.0
6	عدم موجودیت هماهنگی کامل بین پوهنچی های کامپیوتر ساینس پوهنتون های داخلی جهت تبادل افکار و تجربیات	50.0	3	15.0
7	تحقیق محور نبودن تحصیلات عالی	40.0	2	08.0
8	عدم استقلال کامل مؤسسه در تدوین و اجرای مقررات آموزشی	40.0	2	80.0
9	وارد کردن متخصص از کشورهای خارجی	0.04	4	0.16
10	نا امنی و بی ثباتی کشور	30.0	2	60.0
11	توسعه فعالیت های اداری به جای فعالیت های مبتنی بر نوآوری و تحقیق	0.07	2	0.14
12	عدم وجود نهادهای رابط بین مؤسسه و بازار کار	60.0	4	24.0
13	ناکافی بودن برنامه های کارورزی مؤسسه تحصیلات عالی هریوا	60.0	3	80.1
14	عدم خودباوری و اطمینان به محققین داخلی	0.05	3	0.15
15	نبود مراکز علمی و تکنالوژی در کشور	40.0	2	80.0
16	کاربرد نشدن نتایج تحقیقات اساتید و محصلان این پوهنچی توسط ادارات	0.07	3	0.21
17	کمبود کدر متخصص ماستر و داکتر در سطح جامعه جهت جذب در کدر علمی پوهنچی	0.06	3	0.18
18	کمبود منابع درسی و بروز و مطابق به رشته در سطح کشور	0.07	3	0.21
19	نبود يك سیستم دیتابیس منسجم و منظم در سطح پوهنتون	0.03	2	0.06
مجموعه		1		3.03

جدول 9: میانگین تهدیدهای پوهنچی کامپیوتر ساینس

عوامل درونی	ضریب	میانگین
فرصت‌ها	1.0	3.23
تهدیدات	1.0	.033
تفاوت کل	+0.2	
میانگین کل	+3.13	

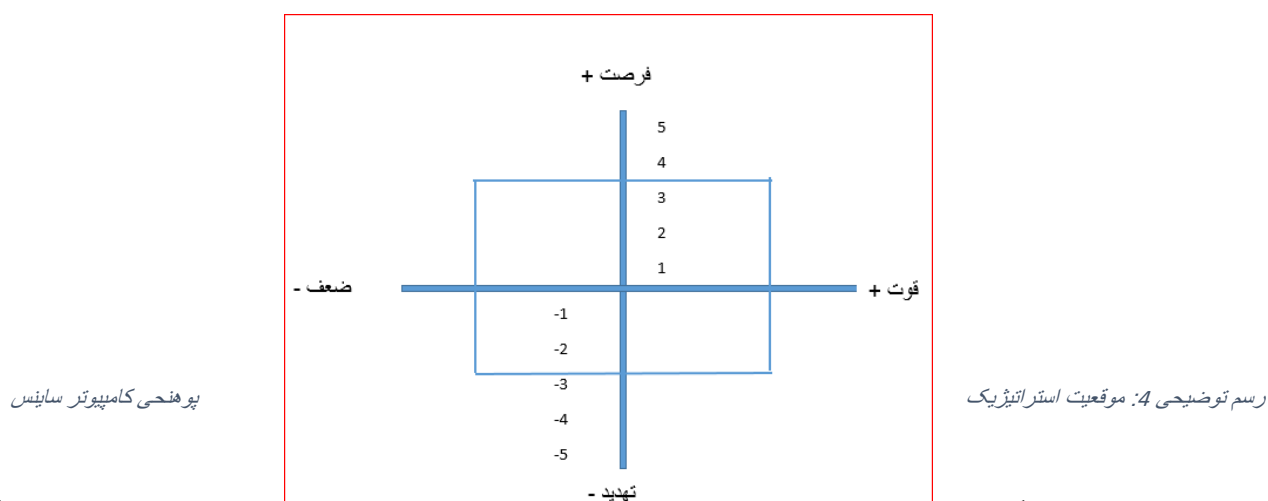
جدول 10: میانگین فرصت‌ها و چالش‌های پوهنچی کامپیوتر ساینس

جایگاه پوهنچی در مقایسه عوامل بیرونی (فرصت‌ها و تهدیدها)

همان‌طور که در جدول بالا مشاهده گردید، برای پاسخ به سوال سوم و چهارم تحقیق که فرصت‌ها و چالش‌های این پوهنچی چیست، با توجه به دیدگاه استادان، کارمندان اداری و محصلان و روش تجزیه و تحلیل SWOT چنین مشاهده می‌شود که میانگین فرصت‌ها و تهدیدات این سازمان 3.13 بوده که از 2.5 بیشتر می‌باشد. لذا این نتیجه نشان دهنده این است که تهدیدها نتوانسته‌اند تأثیر زیادی بر فرصت‌های موجود داشته باشند. بنابراین پوهنچی توانسته تا حد قابل توجهی با توجه به تهدیدات از فرصت‌های فرا روی خود به نحو احسن استفاده و از آن‌ها برای بهبود عملکرد سازمان استفاده نماید. این موضوع همچنان نشان می‌دهد که پوهنچی در کاهش چالش‌های خود رو به پیشرفت بوده است. اگر در این بخش تفاوت امتیاز فرصت‌ها و تهدیدات را بررسی نماییم می‌بینیم که عدد 0.5 + بدست آمده که نشان دهنده وضعیت نسبتاً مناسب پوهنچی در مقابله تهدیدات را نشان می‌دهد.

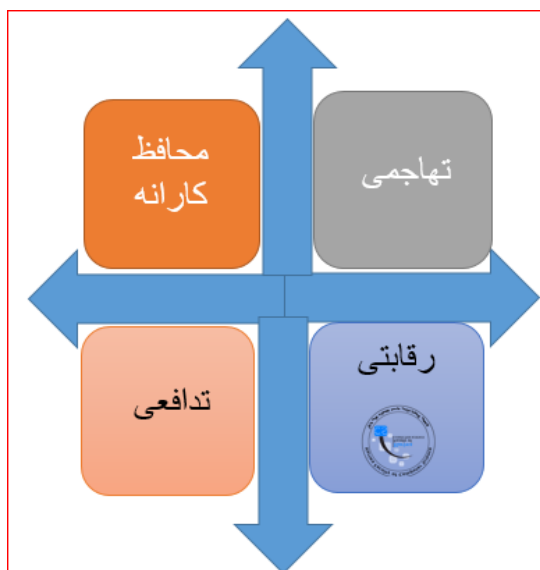
موقعیت استراتژیک پوهنچی کامپیوتر ساینس

در گراف ذیل با توجه به میانگین‌های بدست آمده از قوت‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و تهدیدات نقاط مختلف با هم اتصال نموده و گراف ذیل بدست آمده است. در ادامه به تحلیل و جایگاه پوهنچی کامپیوتر ساینس با توجه به تحلیل SWOT می‌پردازیم.

تحلیل موقعیت یا جایگاه به اصلی حرکت سازمان انجام می‌گیرد. بدین منظور از ماتریس ارزیابی عوامل داخلی و خارجی برای تعیین استراتژی غالب منظور تعیین جهت‌گیری

سازمان استفاده می‌شود. بر این اساس در ادامه نخست به تشریح این ماتریس پرداخته می‌شود و سپس موقعیت استراتژیک پوهنهی کامپیوترساینس مؤسسه تحصیلات عالی هریوا بر مبنای آن تعیین می‌گردد.

رسم توضیحی 5: ماتریس تعیین موقعیت پوهنهی کامپیوتر ساینس

با توجه به گراف صفحه قبل و گراف بالا پوهنهی کامپیوتر ساینس در وضعیت رقابتی قرار داشته به این مفهوم که سازمان دارای نکات قوت در بعد داخلی اما از منظر خارجی با تهدیداتی مواجه است.

10 اهداف پوهنهی کامپیوتر ساینس

پوهنهی کامپیوتر ساینس چهار هدف اصلی را در مسیر استراتژیک خویش دنبال می‌کند، این موارد مطابق به پلان استراتژیک مؤسسه تحصیلات عالی هریوا می‌باشند که شامل موارد زیر هستند:

1. تحقیق و تولید علم،
2. آموزش و تربیه کدرهای تحصیلی،
3. کاربردی‌سازی علوم،
4. بهبود، ارتقاء و انکشاف مدیریت پوهنهی.

لازم به ذکر است که پوهنهی کامپیوترساینس مؤسسه تحصیلات عالی هریوا برای دستیابی به هر یک از اهداف اصلی، اهداف فرعی را مشخص نموده است و برای هر هدف فرعی فعالیت‌هایی را نیز پیش بینی نموده است، که قرار شرح زیر بیان می‌گردد.

هدف اول(اصلی): تحقیق و تولید علم

اهداف فرعی

1. بلند بردن سطح توانمندی‌های تحقیقی اساتید و محصلین

مقیاس‌ها:

- آماده نمودن آثار تحقیقی و پژوهش‌های گروهی توسط استادان و محصلان برای پاسخ به پرسش‌های مهم و سازنده؛

- تحقیق محور ساختن سیستم آموزشی و تاکید بر افزایش مطالعات علمی و پروژه‌های تحقیقی استادان و محصلان؛
- تاکید بر افزایش استفاده از روش‌های نوین تدریس و محصل محوری؛
- طرح و انجام تحقیقات علمی مشترك بين پوهنځي و پوهنځي‌های دیگر با مشارکت استادان و محصلان در رشته‌های تحصیلی مرتبط؛
- ارتقاء سطح کیفی آثار علمی استادان جهت ارتقاء رتبه‌های علمی و مونوگراف‌های محصلین؛
- تشویق به سهم‌گیری و اشتراك اعضای کادر علمی و محصلان در کنفرانس‌های داخلی و خارجی.

2. سوق دادن کشور به طرف تکنالوژی منتج به بهبود رفاه عامه با آموزش افراد متخصص

مقیاس‌ها:

- ارتقاء مهارت‌های محصلان در طراحی شبکه، پیاده‌سازی شبکه، طراحی وب سایت، مدیریت سیستم عامل، تولید علم تکنالوژی و نهادهای ساختن تحقیقات علمی و تجربی از طریق اینترنت و کاربردی ساختن دانش تکنالوژی به نحو احسن برای حل مشکلات مردم؛
- آموزش محصلان با قابلیت‌های مختلف از قبیل ساختن سیستم‌های مدیریت اطلاعات، ایجاد شبکه‌های کامپیوتری و ساختن نرم افزارهای کاربردی؛
- تربیه محصلان به حیث شهروندان روشن فکر و منتقد، دارای اندیشه‌های مبتنی بر تعهد اجتماعی، بردباری و احترام متقابل.

3. توسعه فعالیت‌های علمی و تحقیقی

مقیاس‌ها :

- تدوین طرزالعمل تحقیقاتی به منظور هدفمند ساختن تحقیقات و مشخص ساختن نیازهای تحقیقی در سطح ملی و منطقه‌ای؛
- ارزیابی هدفمند و مستمر فعالیت‌های تحقیقی اساتید؛
- طرح و اجرای تحقیقات علمی و کاربردی از طریق امضاء تفاهمنامه‌ها با مراکز صنعتی و تجارتي؛
- درخواست حمایت از برنامه‌های تحقیقی و کنفرانس‌های علمی در سطح ملی ، منطقه‌ای و بین‌المللی از هرات.

4. ایجاد محیط سالم و سازنده به منظور نائل آمدن به دستاوردهای علمی؛

مقیاس‌ها :

- افزایش فرصت‌های مطالعاتی برای اعضای کادر علمی؛
- پیشنهاد افزایش بودجه عادی و پیشنهاد دریافت بودجه اختصاصی در زمینه انجام فعالیت‌های تحقیقی؛
- تدوین راهکارهای به منظور تشویق اعضای کادر علمی جهت تولید علم (نوشتن مقاله، تألیف و ترجمه کتاب)؛
- ایجاد فضای علمی و اکادمیک که در آن بحث و تبادل نظر و انتقاد سازنده ملاک‌های پذیرفته شده باشند.

5. استفاده از تجهیزات مدرن برای ارتقاء سطح فعالیت‌های تحقیقاتی

مقیاس‌ها :

- پیشنهاد عضویت اعضای کادر علمی در کتابخانه‌های بین‌المللی .
- درخواست کتب اساسی مطابق به رشته بیشتر از پوهنتون و مؤسسات کمک کننده
- دیجیتالی ساختن کتابخانه موجود در سطح پوهنځي‌ها؛

- ایجاد وب سایت مشخص برای نشر آثار علمی و تحقیقی اعضای کدر علمی؛
- ارتقای مستمر کمی و کیفی تجهیزات و امکانات تحقیقاتی؛

هدف دوم (اصلی): آموزش و تربیه کدرهای لایق

اهداف فرعی

1. بهبود کیفیت آموزشی از طریق بررسی و استقرار سیستم های آموزشی جدید و اطمینان یافتن از کیفیت مطلوب سیستم های آموزشی موجود

مقیاس ها :

- بالا بردن ظرفیت استادان در زمینه استفاده از روش های نوین تدریس؛
 - فراهم نمودن زمینه تبادل استادان در بین پوهنتون ها؛
 - ایجاد زمینه استفاده از آموزش الکترونیک.
2. شناسایی و ارزیابی مستمر وضعیت برنامه های آموزشی و متناسب ساختن آن با استانداردهای علمی پذیرفته شده

مقیاس ها:

- تجدید نظر در عناوین و محتوای دروس دیپارتمنت ها (کاریکولم و مفردات)؛
- ارزیابی و نظارت در زمینه بروز رسانی و معیاری ساختن مفردات و منابع درسی؛
- شناسایی استندردهای روز بین المللی در ساحات تحصیلی و تحقیقی؛
- تخصصی شدن پروسه تدریس اعضای کدر علمی؛
- متناسب سازی کریدت های درسی اعضای کدر علمی؛
- سعی بر معیاری ساختن شاخص تعداد استاد نسبت به محصل؛
- فراهم آوری امکانات لازم جهت آموزش زبان های خارجی برای اساتید و محصلان تا آنجا که توان انتقال از زبان های مبدا به زبان های مقصد به کمال برسد و نیاز فراوان کشور ما به ترجمه جهت انتقال علم و فن جهانی تا اندازه ای برطرف گردد.

3. تقویت سیستم های موجود تضمین کیفیت و طراحی شاخص های جدید مطابق به ارتقاء کیفیت تدریس

مقیاس ها :

- شناسایی استندردهای روز بین المللی در ساحات تحصیلی و تحقیقی؛
- تلاش در رسیدن به معیارهای پذیرفته شده ملی و بین المللی به منظور تضمین کیفیت و اعتباردهی
- بازبینی معیارهای ارزیابی تضمین کیفیت در قسمت سنجش مکلفیت های اعضای کادر علمی و کارکنان اداری؛
- نظارت و رسیدگی به موقع به شکایات مراجعه کنندگان و محصلان؛
- ارتقاء کیفی امکانات و تجهیزات فیزیکی؛
- تدوین و استقرار سیستم ارزیابی میزان تحقق اهداف؛
- تدوین جلسات به منظور نقد و ارزیابی وضعیت موجود و تبیین اهداف و برنامه های آینده؛
- ارزیابی میزان عملکرد اعضای کدر علمی متناسب با پلان های انفرادی و جدول زمانی.

4. ترویج فرهنگ محصل محوری از طریق برگزاری برنامه های رقابتی مبتنی بر ارزش های آکادمیک در زمینه های مختلف

مقیاس ها :

- شناسایی انتظارها و نیازمندی‌های محصلان؛
- تقویت روابط مدیریت پوهنچی با محصلان (کمیته یا شورای محصلان)؛

5. مجهز نمودن دانشجویان و اعضاء کدر علمی به اخيرين پیشرفت‌های علمی دنیا از طریق ایجاد محیط یادگیری پویا و خدمات کتابخانه‌ای

مقیاس‌ها:

- تاکید جدی و مستمر بر استفاده از روش‌های نوین تدریس که قوت تحلیل و ارزیابی محصلان را افزایش دهد؛
- ایجاد کمیته‌های کارورزی در سطح پوهنچی.

هدف سوم (اصلی): کاربردی سازی علوم:

اهداف فرعی

1. قرار گرفتن تحقیقات در تمامی زمینه‌ها من حیث الگوی کاربردی برای حل مشکلات اجتماعی

مقیاس‌ها :

- افزایش توأمیت با سایر پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلی در داخل و خارج؛
- تطابق تحقیقات با مسائل جامعه، بخش خصوصی و دولت؛
- معیاری‌سازی تحقیقات علمی؛
- برگزاری و افزایش محافل و کنفرانس‌های علمی؛
- تشویق محققان برتر؛
- ترجمه داشته‌های علمی و تحقیقی اساتید محترم به زبان‌های خارجی تا جایگاه و توانایی‌های تحقیقی و اکادمیکی پوهنچی برای جامعه جهانی معرفی گردد و سهم خویش را در جامعه علمی بین المللی ارائه کرده باشد .

2. تجدید متداوم نصاب درسی در همه رشته‌های موجود مطابق با نیاز جامعه

مقیاس‌ها :

- ارزیابی و بروز سازی متداوم کاریکولم درسی در تمامی دبپارتمنت‌ها؛
- ایجاد شبکه وسیع ارتباط با فارغان تمامی رشته‌ها جهت ارزیابی کارکرد رشته‌ها؛
- توجه به پیشرفت‌های داخلی و خارجی و الگو برداری عقلانی بر اساس نتایج حاصله از تجربه سایر کشورها.

3. بررسی ایجاد رشته‌های درسی مطابق با بازار کار و تخصصی سازی رشته‌ها

مقیاس‌ها :

- نیاز سنجی متداوم جامعه و بازار کار؛
- توجه به ابتکارات در سطوح ملی و بین المللی؛

4. راه اندازی و افزایش برنامه‌های عملی مطابق با نوعیت رشته‌ها

مقیاس‌ها

- راه اندازی برنامه کارآموزی در تمامی رشته‌های موجود مطابق به نوعیت رشته‌ها؛

- ازدیاد فعالیت‌های عملی در جریان تدریس.

5. بهبود و ارتقاء جایگاه پوهنهی کامپیوترساینس من حیث مشورت دهنده اصولی در بخش آی تی به سایر بخش‌های جامعه

مقیاس‌ها :

- ایجاد و توسعه همکاری‌های تحقیقاتی و ارتقاء ظرفیت مشترک با مؤسسات و ادارات اجرایی؛
- انجام تحقیقات تقاضا محور و برگزاری سمینارهای علمی با اشتراك نهادهای دولتی و غیر دولتی ذیربط به منظور انتقال تجارب و توحید دانش نظری و عملی.

هدف چهارم (اصلی): بهبود، ارتقاء و انکشاف مدیریت پوهنهی

اهداف فرعی

1. تقویت روحیه همکاری، مسئولیت‌پذیری و کار گروهی

مقیاس‌ها :

- افزایش انگیزش اعضای کدر علمی، احساس رضایت شغلی و مسئولیت‌پذیری بیشتر از طریق تجدید نظر روی سیستم‌های مجازات و مکافات مطابق به اختیارات پوهنهی؛
- نهادینه و عملیاتی کردن سیستم مجازات و مکافات در قسمت ارایه خدمات فردی و گروهی؛

11. مدیریت خطر

مدیریت خطر کاربرد سیستماتیک سیاست‌های مدیریتی، رویه‌ها و فرایندهای مربوط به فعالیت‌های تحلیل، ارزیابی و کنترل خطر می‌باشد. مدیریت خطر عبارت از عملیه‌های مستندسازی تصمیمات نهایی اتخاذ شده و شناسایی و به کارگیری معیارهایی است که می‌توان از آنها جهت رساندن خطر تا سطحی قابل قبول استفاده کرد. تیم ناظر بر تطبیق فعالیت‌های پلان استراتژیک پوهنهی کامپیوتر ساینس قبل از شروع هر برنامه جدیدی با در نظر داشت شرایط محیطی به ارزیابی مدیریت خطر پرداخته و آمادگی‌های لازم را اتخاذ می‌نماید.

خطرات احتمالی که مانع تطبیق این پلان استراتژیک در آینده خواهد گردید قرار ذیل‌اند:

- عدم دریافت بودجه کافی در وقت و زمان معین آن؛
- نبود استقلالیت مالی؛
- وضعیت خراب امنیتی.

برای نیل به اهداف و مدیریت خطرات احتمالی یاد شده پلان استراتژیک، پوهنهی مصمم است تا اقدامات ذیل را روی دست گیرد:

- جلب توجه هیئت رهبری مؤسسه در قسمت بودجه پوهنهی کامپیوتر ساینس؛
- طرح پلان استقلالیت مالی پوهنهی؛
-

- جلوگیری از سوء استفاده‌های سیاسی؛
- جلوگیری از افراط گرایی، تعصبات قومی و نژادی؛

- بهبود و افزایش سیستم امنیتی در صحن پوهنچی.

12. تأثیرات محیطی پلان استراتژیک

پوهنچی کامپیوترساینس با بازیگران متفاوتی از جمله ادارات دولتی در سطح محلی، محصلان، دست اندرکاران، اساتید، بازار، رقبای بخش دولتی و خصوصی، مؤسسات و نهادهای غیردولتی، غیر انتفاعی و غیره در ارتباط بوده که هر کدام به طریق خود تأثیرگذاری و تأثیرپذیریشان را بر همدیگر و جامعه دارند. به صورت عموم تمامی این عوامل را می‌توان به محیط کلان و خورد تقسیم‌بندی کرد و پیش بینی نمود که این پوهنچی با در نظر داشت پلان استراتژیک پنج ساله خویش باعث به وجود آمدن چه تغییراتی بعد از ختم دوره زمانی یاد شده خواهد گردید. در حقیقت تأثیرگذاری پوهنچی کامپیوتر ساینس در محیط از طریق محصلان عزیز که مجهز به دانش روز می‌باشند، به صورت عملی در آینده محقق خواهد گردید. تأثیرات آنی که توسط فارغین این نهاد به محیط کلان تحمیل می‌شود همانا افزایش سالانه افراد باسواد است که مجهز به دانش تخصصی می‌باشند، از جانب دیگر، هم بخش خصوصی و هم دولتی از توانایی و ظرفیت این افراد متخصص در رسیدن به اهداف خورد و کلان خویش بهرمنند خواهند شد، ایشان هر ساله متناسب به تعداد فارغ التحصیلان پوهنچی در مرحله اول در شعاع محیطی خورد و در نهایت در سطح کشور به گونه‌ای مثبت متأثر خواهند گردید. با توجه و تمرکز بر اهداف کلان پلان استراتژیک پوهنچی کامپیوترساینس که کاربردی ساختن علوم را از طریق تحقق دو هدف کلی دیگر که همانا آموزش و تربیه کادرهای متخصص و محقق است دنبال می‌کند. میتوان متوقع بود که این پوهنچی با عنایت بر پلان استراتژیک پنج ساله خویش تأثیرات ذیل را در ابعاد مختلف بر محیط ماحول و کلان خواهد نمود.

ابعاد	شاخص	تأثیر
	فردی و خانوادگی	پوهنچی کامپیوترساینس با فارغ التحصیل نمودن قشر آموزش دیده به صورت مستقیم باعث ایجاد تغییرات مثبت در زندگی فردی این افراد شده و به صورت غیر مستقیم عامل اشاعه فرهنگ پوهنتونی و گستره فرهنگ والای علمی در سطح خانواده‌های محصلان خویش خواهد بود.

اجتماعی و فرهنگی	ارزش‌های اجتماعی و باورهای دینی	پایبندی به ارزش‌های ملی و اسلامی؛ مسئولیت‌پذیری و پاسخگو بودن پوهنچی به انتظارات جامعه؛ دستیابی به محیطی پویا و سالم که مشوق و تسهیل‌گر رشد و بالندگی افراد باشد؛ اصالت بخشی به آزادی اندیشه، بیان و عقیده؛ محوریت دانش و یادگیری در زندگی محصلان و اعضاء کادر علمی؛ توجه و تمرکز بر روی شاخصه‌های حکومت‌داری خوب؛ مدیریت و رهبری سالم و موثر در تمامی عرصه‌های پوهنچی؛ پوهنچی کامپیوترساینس متوقع است که باعث ترویج فرهنگ مثبت اجتماعی با در نظر داشت اصول و موازین دینی و اخلاقی در سطح جامعه گردد، چرا که در ایجاد نقش افرینی ارزش‌های اجتماعی و باورهای مذهبی سعی و تلاش تمامی دست اندرکاران این نهاد تحصیلی اعم از کادر رهبری، اساتید و محصلان عزیز قابل درک است. ایجاد تغییرات مثبت در رابطه به مسائل اجتماعی نیازمند زمان طولانی‌تر و اهتمام بیشتر می‌باشد؛ با آن هم با در نظر داشت ارزش‌های محوری پوهنچی کامپیوتر ساینس من‌حیث مرجع علمی و تحقیقی شاهد ایجاد تغییرات مثبت در عرصه‌های اجتماعی و درک درست و بهتر از آموزه‌های علمی و مذهبی خواهد گردید.
	مهاجرت‌ها	پوهنچی کامپیوتر ساینس با تمرکز بر رشته‌های کارآفرینی متوقع است تا از بعد اقتصادی به جامعه کمک نموده از دلایل عمده مهاجرت که همانا ضعف بنیه اقتصادی ناشی از بیکاری است، بکاهد.
اقتصادی	اشتغال	طور اوسط هر سال به تعداد ۴۰ محصل از پوهنچی کامپیوترساینس فارغ التحصیل و جذب بازار کار در بخش‌های خصوصی و عمومی خواهند گردید از آنجا که این افراد دارای تخصص، دانش و مهارت‌های مورد ضرورت بازار کار را در اختیار دارند اشتغال مولد صورت خواهد گرفت و احتیاجات ادارات و واحدهای بخش خصوصی و عمومی از این ناحیه مرفوع خواهد گردید که این امر خواهد توانست به فرصت‌های جدید شغلی در جامعه کمک شایان نماید و به تبع آن رشد و شکوفایی اقتصادی را پشتیبانی کند.
تکنولوژی	سرمایه گذاری تکنولوژیکی برای قرار داشتن در صدر بازار رقابتی	از طریق لابراتوار موجود در پوهنچی کامپیوتر ساینس خصوصا برنامه‌های ساخته شده و مورد ضرورت بخش خصوصی متناسب با معیارهای رقابتی و سپس تعمیم دادن آن به تولید انبوه، می‌توان متوقع بود که از این حیث ولایت هرات من‌حیث قطب تکنالوژیکی کشور مطرح شده و باعث کاهش هزینه‌های تولید در بخش خصوصی و عمومی گردد و از این حیث هرات را داری مزیت رقابتی نماید.

تأثیر محیطی (محیط خورد)

شماره	گروه های ذی نفع	تأثیر
1	محصلین	پوهنچی کامپیوتر ساینس با داشتن ۲ دیپارتمنت و اساتید مجرب به ارائه خدمات تحصیلی عالی به محصلان می‌پردازد، توجه به مدت زمان (پنج سال) این پلان استراتیژیک قادر خواهد بود که فارغ التحصیلان متعددی در رشته تکنالوژی معلوماتی را به جامعه تقدیم کند. با توجه به این که در جامعه ما نیاز شدید به متخصصین و افراد تحصیل کرده وجود دارد، جای شکی نیست که فارغ التحصیلان این پوهنچی با تحصیلات عالی خویش توانایی ایجاد تغییرات را در کشور عزیزمان افغانستان خواهند داشت. این تغییرات به گونه‌ی ذیل خواهد بود: توسعه فرهنگ

		کارآفرینی و خلق ثروت، زمینه سازی برای جذب و تربیت دانشجویان برتر به کارگیری، نگهداری و توانمندسازی نیروی انسانی کار گروهی، خرد جمعی و مسئولیت پذیری تربیت نیروی انسانی متعهد، باانگیزه، متخصص و کارآمد توانمندسازی و افزایش مهارت های حرفه ای جلب مشارکت های مردمی برای بهبود خدمات حوزه تحصیلی و ایجاد اطمینان برای خانواده های محصلین عزیز در خصوص محیطی امن برای تربیه فرزندان شان.
3	نهادهای حکومتی	پوهنهی کامپیوتر ساینس تلاش دارد تا از طریق برنامه های آموزشی و تحقیقی خود قشر متخصص و توانا مجهز به دانش روز را به جامعه تقدیم نماید که دولت جمهوری اسلامی افغانستان با به کارگیری این افراد تحصیل کرده خواهد توانست تا ظرفیت نیروی انسانی خویش را جوان و متخصص نماید که به طبع آن باعث ارائه خدمات بهتر معیاری به آحاد جامعه خواهد گردید. در ذیل به برخی از تأثیرات پوهنهی کامپیوتر ساینس در این خصوص اشاره می گردد: پاسخگویی به نیازهای علمی و تخصصی ادارات ملی و محلی، تربیه کدرهای متخصص و ارائه ان به دولت؛ انجام تحقیقات علمی و ارائه ان به نهادهای دولتی نهادینه کردن فرهنگ آکادمیک در سازمان های دولتی

جدول 11: تأثیرات محیطی پلان استراتژیک

تصویب شورای علمی پوهنهی:

پلان استراتژیک پوهنهی کامپیوتر ساینس طی پروتوکل نمبر (9) مورخ 25 / 09 / 1398 شورای علمی پوهنهی تصویب گردیده است.

تصویب شورای علمی موسسه:

پلان استراتژیک پوهنهی کامپیوتر ساینس طی پروتوکل نمبر (10) مورخ 30 / 10 / 1398 شورای علمی موسسه تصویب گردیده است.